"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Eina Pětnyčioms, Chicago, Ill.
METINĖ PRENUMERATA:
Suvienytose Valstiose $2.00
Kanadoje ir Mexike $2.50
Visose kitose užsienyse $3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų kainų klauskit laišku. Adresas:
"LIETUVA"
814 W. 33rd STREET CHICAGO, ILL.
Corner 33rd and Halsted Sts.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published Fridays at Chicago, Ill.
Yearly Subscription Rates:
In United States $2.00
To Canada and Mexico $2.50
To all other Foreign Countries $3.00
Advertising rates on application. Address:
"LIETUVA"
814 W. 33rd STREET CHICAGO, ILL.
Corner 33rd and Halsted Sts.

Entered as Second-Class matter July 13th 1893. at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

Metai XXVI — CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, LIEPOS (JULY) 26d., 1918 M. — No 30

The State Historical Society of Wisconsin

Kaizerio Pulkai Sumušti.

Talkininkai laimėjo didelę pergalę.—Tetuonų armijos vėl bego iš-po Marnos.

Ex-Caras tapo bolševikų nušautas.

Lietuvių Armija sumušė Bolševikus ir eina linkui Petrogrado.

Roosevelto sunus žuvo mušyje. Submarinas šaudo Amerikos pakrantėse.

1—True translation filed iwth the postmaster at Chicago, Ill., on 24th day of July, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

VOKIEČIAI BĖGA.

Paryžius, liepos 21 d. Talkininkai uždavė didelį smugį vokiečių kron-princo armijoms, kurios buvo įvarę trikampį tarp Reims, Soissons ir Marnos upės. upės.

Miestas Chateau Thierry, artimiausisi linkui Paryžiaus, ir didelis plotas į rytus nuo jo, tapo amerikonų užimtas ir vokiečiai iš šitos apygardos išsluota.

Vokiečiai kuone visu frontu skubiai traukiasi atgal, o francuzai, amerikonai, anglai ir italai neatlaidžiai mina jiems ant užkulnių. Tukstančiai vokiečių tapo užmušta, kiti tukstančiai pakliuvo nelaisvėn, o milžiniškas skaitlius kanuolių ir kariškos medžiagos pakliuvo į talkininkų rankas.

Į tris dienas laiko vokiškos hordos, kurios gresė Paryžiui, tapo sumuštos ir nuverstos atgal.

Besitraukiančios vokiečių armijos yra apsuptos iš trijų pusių siauram trikampyje, kurio gerklė turi vos 20 angl. mylių pločio ir talkininkai, spausdami iš abiejų šonų tos gerklės, nuo Soissons ir Reimso pusių, ją vis labjaus siaurina. Jeigu talkininkams pasisektų tą gerklę dar keliomis myliomis tuojaus susiaurinti, tai vokiškas armijas, esančias žemiaus tame trikampyje, patiktų tikra milžiniška nelaimė, nes jos nespėtų iš to kišeniaus pasitraukti ir turėtų pasiduoti. Už kelių dienų turės paaiškėti ar vokiečiams pasiseks ištrukti, ar ne. Manoma, kad vokiečiai turės vėl pasitraukti net iki upės Aisne ir tokiu budu visas jų ofensyvas, taip brangiai jiems atsiėjusis, nueis perniek.

2—True translation filed iwth the postmaster at Chicago, Ill., on 24th day of July, 1918, as required by the act of October 6 1917.

VOKIEČIAI GINASI ATKAKLIAI, BET NE VISAI PASEKMINGAI.

Paryžius, liepos 24 d.—Vokiečiai parsitraukė naujų rezervų, idant sulaikyti talkininkų pirmyneigą į pietus nuo Soissons ir išilgai Marne upės, bet nepasekmingai. Vėl keturi kaimai tapo užimti franko-amerikoniškos kariumenės ir dar 1,800 belaisvių pateko į talkininkų rankas.

Visam trikampyj tarp Reims, Soissons ir upės Marne vokiečiai degina savo amunicijos, maisto ir kariškos medžiagos sankrovas, kas parodo, kad jie nesitiki suspėti jų išsivežti pirma negu jiems prisieis iš ten visai pasitraukti.

3—True translation filed iwth the postmaster at Chicago, Ill., on 24th day of July, 1918, as required the act of October 6, 1917.

AMERIKONAI PAIMA 17,000 BELAISVIŲ.

Washington, D. C. liepos 21 d. Gen. Pershing, vyriausis vadas amerikoniškos armijos Francuzijoj, pranešė savo vakarykščiame raporte, kad iki 1 val. subatos ryto amerikonai paėmė laike ofensyvo tarp Aisne ir Marne upių išviso 17,000 jau suskaitytų belaisvių ir 560 kanuolių.

Nežiurint vokiškų kontr-atakų ir desperatiškų užpakalinių mušių, amerikonai ėjo pirmyn nuolatai. Dar prieš 1 val. subatoj išryto amerikonai įėjo į Courmelles, Roze St. Albin ir Manbry. Manoma, kad velesni raportai dar daug labjaus padidins belaisvių skaitlių.

—True translation filed iwth the postmaster at Chicago, Ill., on 24th day of July, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

VOKIEČIAI BĖGA ATGAL SKERSAI MARNĄ.

Paryžius, liepos 21 d.—Karės ofisas pranešė šį rytą, kad vokiečiai visiškai pasitraukė atgal iš vietų, kurias jie laike ant pietinio krašto upės Marne. Visas tas kraštas tapo nuvalytas iš vokiškos kariumenės. Ant fronto tarp upių Aisne ir Marne, t. y. tarp Soissons ir Chateau Thierry ameriko-francuziška armija stumiasi vis toliaus pirmyn į rytus.

Iki šiolei talkininkai nuo pradžios savo kontr-ofensyvo paėmė daugiaus negu 20,000 belaisvių ir užgriebė daugiaus negu 400 kanuolių.

Varydami vieną kontr-ataką po kito, talkininkai dar vis eina pirmyn ir verčia vokiškas armijas atgal.

Svarbus geležinkelis tarp Soissons ir Chateau Thierry yra po amerikonų ir francuzų artilerijos ugnim. Kadangi šisai geležinkelis bėga tuojaus užpakalyj ir išilgai vokiško fronto, tai vokiečiams tokiu budu perkertama svarbiausia jų komunikacijos (susinešimo) linija.

Mušis tarp Aisne ir Marne, kur gen. Foch trenkė į vokiečius savo pirmu kontr-ataku, yra viena milžiniška skerdynė, kaip apie tai korespondentai praneša. Vokiečiai turi už bent kokią kainą sulaikyti talkininkus ant šio fronto, idant jie neatkirstų belio vokiečiams esantiems Marnos paupiais, į pietus, ir todel verčia savo rezervas į šitą frontą, idant gen. Focho kontr-ofensyvą sulaikyti. Telegramai nuo fronto sako, kad vokiečiai jau yra pastatę čia daugiaus negu 100,000 savo rezervos ir jų nuostoliai yra milžiniški.

Vokiečių štabas paskelbė, kad vokiečiai pasitraukė atgal skersai upę Marne taip, kad talkininkai esą to nei nepatėmijo. Tas pranešimas prieštarauja francuzų pranešimui, kuriame pažymėta, kad nuolatiniais mušiais talkininkai prispyrė vokiečius prie upės ir paskui permetė juos skersai upę.

5—True translation filed iwth the postmaster at Chicago, Ill., on 24th day of July, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

EX-CARAS TAPO BOLŠEVIKŲ NUŠAUTAS.

Londonas, ilepos 20 d.—Rusijos ex-caras Nikalojus tapo nušautas, kaip apie tai praneša bevielinis telegramas iš Rusijos. Šisai telegramas skamba sekančiai:

" Laike pirmo posėdžio centralinio pildomojo komiteto, išrinkto penktam sovietų kongrese, apskelbta pranešimas, gautas telegrafu tiesiog iš Uralo rajoninio sovieto, apie nušovimą ex-caro Nikalojaus Romanovo.

"Pastaruoju laiku Ekaterinburgui, sostinei Raudojo (?) Uralo, gresė rimtas pavojus nuo besiartinimo čecho-slovakiškų bandų ir susekta kontr-revoliucijinis suokalbis, kurio tikslu buvo užgriebti carą iš sovieto rankų. Akyvaizdoj to fakto, prezidentas Uralo rajoninio sovieto nusprendė nušauti ex-carą ir šitas nusprendimas tapo išpildytas liepos 16 d.

"Nikalojaus Romanovo pati ir sunus (ex-cerienė ir ex-carukas) tapo nusiųsti į saugią vietą.

"Dokumentai, kurie lytisi surasto suokalbio, tapo nusiųsti į Maskvą per speciališką pasiuntinį. Pastaruoju laiku buvo nuspręsta patraukti ex-carą prieš tribunalą (teismą) ir teisti jį už kriminalus priešais žmonės ir tik vėlesni atsitikimai privedė prie užtrukimo ir priėmimo šito budo (nušovimo).

" Centralinio pildamojo komiteto prezidiumas, apsvarstęs aplinkybes, kurios privertė Uralo rajono sovietą nuspręsti nušauti ex-carą, nutarė sekančiai:

"Rusijos centralinis pildomasis komitetas, savo prezidento ypatoje, Uralo rajono sovieto nusprendimą skaito esant reguliariu [t. y. teisingu]."

"Centralinis pildomasis komitetas turi dabar savo rankose nepaprastai svarbius dokumentus, palytinčius Nikalojaus Romanovo reikalus — jo dieninius užrašus, kuriuos jis vedė beveik iki paskutinių savo dienų, dieninius užrašus jo žmonos ir jo vaikų ir jo korespondenciją, tarp kurios yra Grigorijo Rasputino laiškai, rašyti Romanovų šeimynai. Šita medžiaga bus peržiurėta ir paskelbta netolimoj ateityj."

Buvo daug gandų.

Nuo birželio 24 d. ėjo gandai, kad Nikolojus esąs užmuštas. Pirmas gandas pranešė, kad ex-caras tapo Raudonos Gvardijos nužudytas; kitas gandas buvo kad jis tapo bolševikų sargybos durtuvu nuvertas. Bet tiesioginio šių gandų patvirtinimo nebuvo.

Rodosi, kad viršminėtas šios dienos pranešimas apie ex-caro nušovimą yra tikras. Šitas pranešimas ateina per rusų bevielinį telegrafą, o visi Rusijos bevieliniai telegrafai yra bolševikų kontrolėje ir todel viršminėtas pranešimas išrodo oficialiu pranešimu.

6—True translation filed iwth the postmaster at Chicago, Ill., on 24th day of July, 1918, as required by the act of October 6 1917.

LIETUVIAI SUMUŠĖ BOLŠEVIKUS.

Londonas, liepos 19 d.—Korespondentas laikraščio Daily Express praneša iš Genevos, Šveicarijoj, kad Lietuvių Biuras Lausannoje gavo žinią, jog 35,000 lietuvių, gerai ginkluotų rusiškos armijos veteranų, po vadovystė gen. Klimaičio, užgriebė miestą Vitebską prie upės Dauguvos, po sumušimo bolševikų kariumenės. Liuosnoriai, sakoma, plaukia prie Lietuvių armijos ir ji dabar maršuoja ant Petrogrado, mušdamu bolševikų kariumenę, kuri traukiasi atgal betvarkėje.

7—True translation filed iwth the postmaster at Chicago, Ill., on 24th day of July, 1918, as required by the act of October 6 1917.

SAKO, LIETUVA SKIRIASI SAU KARALIŲ.

Londonas, liepos 22 d. Telegramas iš Kopenhageno, Danijoj, praneša Londono laikraščiui Exchange Telegraph, kad išsirinkimas kunigaikščio William Urach Lietuvos karalium po vardu Mindaugio iššaukė stiprią kritiką Vokietijoj.

Laikraštis Norddeutsche Allgemeine Zeitung, kuris yra oficialiu Vokietijos valdžios organu, sako, kad pasirinkimas tapo padarytas, nesiprašius tam Vokietijos leidimo.

Šisai vokiškos valdžios organas toliaus prideda, kad Vokietija neleis Lietuvai prieiti prie kokio nors nusprendimo kaslink įsteigimo nepriklausomybės nuo Vokietijos valstybės.

8—True translation filed iwth the postmaster at Chicago, Ill., on 24th day of July, 1918, as required by the act of October 6 1917.

ROOSEVELTO SUNUS ŽUVO.

Amsterdamas, liepos 21 dieną. Leitenantas Quentin Roosevelt, jauniausis sunus buvusio S. V. prezidento Roosevelto, žuvo mušyje Francuzijoj. Jaunas leitenantas buvo lakunų korpuse ir laike mušio su vokiškais orlaiviais žuvo. Matyta, kaip jo orlaivis per debesius nukrito žemyn užpakalyje vokiško fronto. Manyta, kad gal jam pasisekė žemėn nusileisti, bet sulyg telegramo iš Berlino, žinios nuo vokiško fronto patvirtina, kad Leit. Rooseveltas tapo užmuštas.

Telegramas paaiškina, kad jaunasai Rooseveltas tapo vokiečių palaidotas su kariškomis ceremonijomis.

Vokiškoji Wolffo telegrafiškoji agentura paduoda sekantį apie tai pranešimą:

"Nedėldienyj, 14 d. liepos, amerikoniškas eskadronas iš 12 orlaivių mėgino persigauti per vokiškas linijas ties upe Marne. Laike karšto mušio su septyniais vokiškais orlaiviais vienas amerikoniškas lakunas darė atkakliaus atkartotinus užpuolimus.

"Tas užpuldinėjimas išsivystė į dvikovį tarp jo ir vokiško unter-oficiero lakuno, kuriam po trumpo mušio pasisekė gauti gerą čielių prie savo narsaus, bet nepatyrusio priešo, kurio orlaivis po kelių šuvių nukrito žemyn netoli kaimo Chambry, 10 kilometrų į šiaurius nuo upės Marne.

"Jo kišeninė knygelė parodė, kad jis yra Leitenantas Quentin Roosevelt iš Suvienytų Valstijų lakunų korpuso. Privatiški daiktai žuvusio lakuno yra laikomi ir bus vėliaus pasiųsti jo giminėms. Lavonas jauno ir narsaus lakuno tapo vokiečių lakunų palaidotas su atidavimu jam kariškos pagarbos netoli kaimo Chambry toj vietoj, kur jis nukrito."

9—True translation filed iwth the postmaster at Chicago, Ill., on 24th day of July, 1918, as required by the act of October 6 917.

KETURI ROOSEVELTO SUNAI KARĖJE.

Paryžius, liepos 21 d.—Trįs sunai ex-prezidento Roosevelto susiėjo Paryžiuje. Ketvirtasai, jauniausis, žuvo sąvaitė tam atgal.

Majoras Theodore Roosevelt tik-ką atvyko Paryžiun, idant išsigydyti nuo žaizdų. Kermit Rooseveltas, kuris iki šiol buvo tarnavęs su anglais Mesopotamijoj, atvyko dabar per Ispaniją ir bus perkeltas į amerikonišką artileriją su kapitono ranga. Už savo narsumą Mesopotamijoj jis gavo nuo anglų "pažymėtino užsitarnavimo" kariškа kryžių.

Trečias sunus, kap. Archie Roosevelt, kuris kiek laiko atgal taipgi buvo sužeistas kanuolinio šovinio skeveldra, jau netinka kariškai tarnystai ant kokių aštuonių mėnesių. Jo kairioji ranka tapo suparaližuota ir jis antru syk turės pasiduoti operacijai.

10—True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 24th day of July, 1918, as required by the act of October 6 1917.

AUSTRIJOJ SUKILIMAI AUGA.

Londonas, liepos 22 d.—Reuterio agentura praneša, kad ji sužinojusi iš patikėtino čechų šaltinio apie tai, kad daugelis čecho-slavokų ir jugo-slavų pabėga iš austrų armijos ir suorganizuoja ginkluotus burius Austrijos viduryj. Šitie buriai vadina save "Žalia gvardija".

Sakoma, kad pusėtinas jų skaitlius susispietė Beskid kalnuose, rytinėj Moravijoj. Jie esą gerai ginkluoti ir atkakliai priešinasi.

"Aišku—sako Reuterio telegramas,—kad jie gauna paramą nuo čechų gyventojų. Austrijos vyriausybė jau išleido prisakymus, kuriuose grąsinama bausmėmis visiems tiems, kurie prigelbėtų šitam judėjimui.

"Panašus sukilimai apsireiškia ir Dalmatijoj, kur kariškoji valdžia nepajiegė nustelbti sukilimų ginkluotų burių, kurie susideda iš dezerterių ir rusiškų belaisvių. Oficialis organas Bosnische Post nurodo į tai, kad panašus ginkluoti buriai pradeda rodytis ir Bosnijoj."

Austrijos ciesorius Karolis priėmė rezignaciją viso Austrijos kabineto, kaip apie tai praneša telegramas iš Kopenhageno.

11—True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 24th day of July, 1918, as required by the act of October 6 1917.

CHOLERA SIAUČIA MASKVOJE.

Londonas, liepos 20 d.—Cholera apsireiškė Maskvoje ir matomai pradeda tenai siausti su dideliu smarkumu. Rusiškas bevielinis telegramas, (taigi iš pačių bolševikų šaltinių) pripažįsta, kad laike paskutinių 24 valandų (liepos 20 d.) Maskvoje užregistruota 224 žmonės užsirgusie cholera, 78 žmonės yra nužiurėti, kad ja serga ir 26 atsitikimai vidurių ligos, kuri gali buti cholera.

12—True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 24th day of July, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

ČECHAI LAIKO SIBERIJOS GELEŽINKELĮ.

Vladivostokas, liepos 15 d.—Dabartinį Siberijos padėjimą skaitoma kaipo pereinamąjį stovį nuo bolševikų režimo. Karišku

(Tęsa ant 2-ro pusl.)

Dienraščio Reikaluose.

* *

Seniai sriovei vidurinei,
Dienraščio reikėjo,
Ir jau narsųs cikagiečiai
Darbą tą pradėjo.

Jie jau rado pritarimą
Tai savo idejai:
Mielai siunčia parėmimą
Lietuviai veikėjai.

Ir aš savo dešimtine
Prie jų prisidėsiu;
Nors tai mažas parėmimas,
Bet visgi padėsiu.

Lai mus dienraštis apšviečia
Kiekvieną grintelę,
O po karei visus kviečia
Į savo šalelę.

Ig. Naruševičius.

Baltimore, Md.

* *

Naujas "tuzas" nušauja 23 šėrus.

Sakoma, kad "dviejų grybų perdaug į vienus barščius". Bet dviem "tuzam", nors ir ankšta, bet užtenka vietos vienam mieste.

Kaip buvo pranešta, Waterburyj "tuzas" Žemantauskas surinko savo kreditui kelias dešimts dienraščio šėrų. Bet štai šale jo išaugo kitas "tuzas" Waterburyj—p. A. J. Povilaika.

Kad geriaus įsibėgėti p. Povilaika "del geros mieros" pats sau pasiėmė dešimtį dienraščio šėrų, gi po to pradėjo dairytis aplink save. Pamatė, kad dirva jau pusėtinai išganyta, nes "tas Žemantauskas toks ėdrus, kad visur apstvarstė dienraščio kostumerius ir man už akių vis užbėga. Bet ir aš jam vieną kostumerį nukirtau",—rašo "tuzas" Povilaika, prisiųsdamas čekį ant $230.00 už 23 šėrus išviso.

"Varysiu "draiv" iki paskutinei dienai—rašo jis mums—ir neabejoju, kad iki pabaigos dar kita tiek dienraščio šėrų pašausiu, nes mums naujas dienraštis yra reikalingas labai ir kiekvienas geras tautietis privalo prisidėti prie jo kuom tik gali."

Užsirašė "Lietuvos" dienraščio po vieną šėrą sekantieji waterburiečiai:

1. Vladas Misevičius,
2. Jonas Bosas,
3. Jurgis Bosas
4. Jokubas Trečiokas,
5. Petras Karbauskas,
6. Jonas Petraitis,
7. Kaz. Klimas,
8. Lukošius J. Kazunas,
9. D. Damušis,
10. Jonas Paplinskas,
11. Ant. Baukevičius,
12. Kar. Ramanauskas,
13. Pranas Bakutis,

Antanas Povilaika paėmė 10 šėrų. Viso 23 šėrai.

* *

New Haveno "tuzas".

P-as K. Makarevičius iš New Haven, Conn., tik-ką "nubambino" 11-tą šėrą ir tokiu budu, sulyg tiesos, įgijo vardą "tuzo". Pirmiaus p. Makarevičius prisiuntė šešis dienraščio šėrus (paskelbtus num. 26-me); dabar atsiuntė dar penkis.

Jis rašo mums:

"Pastaruoju laiku teko man atsilankyti New Britain'e ir pasimatyti su senu-senu New Britaino biznieriumi ir "Lietuvos" skaitytoju, p-nu J. Tutliu.

"Šneku-pašneku, užsikalbėjome ir apie "Lietuvos" naują dienraštį.

— Mačiau "Lietuvoj"—sako p. Tutlis,—kad jųs ten New Haveniečiai papirkote keletą šėrų naujam dienraščiui.

— Šiur papirkom, o ko męs lauksim?—atsakiau p. Tutliui.

— Na, tai jeigu taip—sako p. Tutlis,—tai še, imk ir mano dešimtinę ir pasiųsk už vieną šėrą: labai pageidauju, kad lietuviai įgytų gerą, naudingą dienraštį, kokio iki šiolei neturime.

Apart p. Tutlio atsirado dar keletas gerų tautiečių pas mus New Havene. Jie niekur neatsilikdavo nuo prakilnaus ir naudingo darbo, tai neatsisakė ir naują dienrašti paremti. Po vieną šėrą dabar paėmė dar šie New Haveno vyrai:

J. Noburaitis, J. Maseliunas, Klemensas Saikus, J. Balkus.

Tutlis,—tai še, imk ir mano de-

* *

Listen, boy!

"Gal jau Jųs manote, kad clevelandiečiai, pasibijoję dienraščio "tvirtovės", susilaikė nuo "užpuolimo"? Ne, jie koncentruoja savo spėkas, idant su pilnu pasitikėjimu ir be ypatingo sunkumo šturmuoti tą drutvietę. Tikiu, kad ir be mano žinios perka musiškiai šėrus. Visgi aš manau, kad išviso musų tautininkai duos Jums apie 100 šėrų,—rašo p. J. Gediminas iš Cleveland, Ohio.—Štai Jums čekis ant 50 doliarių—mokestis už penkis šėrus p-no Pijaus Tamašausko. Kitą savaitę prisiųsim keletą šimtų doliarių ir paskutiniose dienose šio mėnesio vėl pluoštą pinigų.

"Beje, turiu pažymėti, kad p. P. Tamašauską prikalbino pirkti šėrus Ag. Aksomaičiutė; ji dar žadėjo surasti pirkėjų—tikiu, kad ji paliks deinraščio "tuzu". Labai uoliai dirba dienraščio reikalui p-lė Julija Baltrukoniutė, kuri surinks nemažai pinigų; joms verta išreikšti gilią pagarbą."

Tokias geras naujienas smagu ir klausyti,—ne tik klausyti, bet tokioj kompanijoj smagu ir dirbti. Valio musų mergelės ir berneliai bei vyrai!

* *

Kad Brooklynui nebutų gėdos.

Kiek Brooklynas turi tautininkų? Nežinau. Bet tai viena iš menamai tvirčiausių tautinių tvirtovių. Dienraščio reikale vienok iki šiolei brooklyniečiai dar savo "sylos" neparodė. Gal jie paskutinėmis dienomis mano "surprise ataką" padaryti, bet kol-kas "tylu-gludu, gludu-tylu" Brooklyno padangėse. Ir štai kodel mums rašoma:

"Noriu išgelbėti Brooklyno tautininkų vardą, kad, anot to grajaus kazyromis, nebutų Brooklynui "sausa". Todel ir siunčiu dešimtinę už vieną šėrą.

Antanas Zarasiškis.

* *

Pastatys bačką...

P-as A. K. Urbanavičius iš Stanhope, N. J. turės ne bile kokį bankietą, kuomet pirmas numeris "Lietuvos" dienraščio pasirodys.

Prisiųsdamas $10.00 už vieną šėrą, jis patėmija sekančiai:

"Šeras man nereikalingas; dešimtinę aš jums kaipo dovaną prisiunčiu, kad tiktai greičiaus dienraštis pasirodytų. Darbuokitės, draugai, kad sarmatos nebutų, jeigu dienraščio tvirtovės nenušturmuosit. O kaip tik pirmas "Lietuvos" dienraščio numeris pasirodys pas mano duris, tai paimu čielą bačką alaus ir susikviesiu visus savo draugus, kad pakrikštyti naujagimį dienraštį ir kad garsiau visi išrėktume toastą:

"Lai gyvuoja Lietuva!"

* *

Attention! Rockfordas eina!...

"Kaip męs žiurim, tai ir dyvijamės.... Rodos, čikagiečiai stena—stena, o be mųs tai tos tvir-

tovės ir nepaims",—rašo p. J. J. Petraitis iš Rockford, Ill.

"Matydami, kad be rockfordiečių pulko nieko neišeis, sušaukėm karišką tarybą ir pradėjome savo šturmo batalijonus organizuoti. Ir štai siunčiame linkui Chicagos savo pirmą patrolių.

1. Kazys Banis, pasistatė, brolau, mortirą ir kai lupters šuvį 50-to kalibro.... Paukšt 5 šėrai $50.00

2. Užsidėjo vyras gazo maską, jo ir pažinti negalima. Bet dešimtinė $10.00

3. Antanas Barbšis, ne visai jaunas vyras, bet patyres ir nori buti oficierų. Ir vėl viena dešimtinė jo aiški $10.00

Turėdami oficierą, jau be baimės traukiame toliau.

4. Jonas Banis, jaunas vyras iš atnato mėsininkas, vadinas turime ir Quartermasterio departamentą, bado nekentėsim ir dar dešimtę turėsim $10.00

5. J... Mareckas, didelio ugio vyras, kad pats vienas ir kanuolę nutemptų—jis prie artilerijos. Gerai, sako ir atėjo du šoviniu nešinąs $20.00

6. Stasys Jokubauskas sako: "Aš jokio čino nenoriu, bet jeigu jau tuos šerus reik imti, kai nelyginant fliukus-vokiečius, tai, brač, kad duosiu, tai net tas jųsų šeras kojas užvers. Ir užvertė šeras kojas—tiesiog į musu batalijoną $10.00

7. Visi susitvarkėm—žiurim, dar adjutanto truksta. Pranas Vokietaitis tam činui tinka, o jis, matai, ir su dviem denščikais $20.00

8. Pasileidom kelionėn, o gi čia dar J. J. Petraitis: "Palaukit, vyrai, ir manęs—šaukia jis—ir mano dešimkei bus linksmiau tokioj smagioj kompanijoj" $10.00.

Išviso 140 gražių kareivių siunčiame jums. Marš! Pirmyn!....

O jeigu, ponedziau neduok, ir su šitais dar nieko negalėtut padaryti, tai mes dar čia jums ir daugiaus rezervų pakrapštysim.

* *

Kirvelis keturis nukirto.

"Atleiskit, ką mažai iškirtau—rašo p. Jonas Kirvelis iš Detroit, Mich,—bet gal paskui užeisiu ir daugiau. Tuom tarpu siunčiu keturis šėrus jųsų dienraščiuj. Juozas Tamošaitis paėmė vienį, o Kajetonas Šnuolis ir Vytautas Kerševičius po vieną."

Ačiu Kirveliui už kirtimą!

* *

Iš šiaurių tolimųjų.

Štai ir dar vienas svečias—iš šalių tolimųjų, Šiaurės Poliaus kaimynas. Susipažinkit!—p-as K. Karskis, iš Discovery, British Columbia—nežinot iš kur? Well, iš Alaskos, kur žiemos šaltos, kur dienos trumpos, o naktįs ir tamsa ilga....

Dabar lai jis pats jums papasakoja.

"Broliai, lietuviai—rašo p. Karskis—gal ir susivėlinau, bet ne mano kaitė: kelionė tolima ir sunki, upės ir ežerai užšalę pas mus, laivai nevaikščiojo. Du mėnesiu nemačiau musų "Lietuvos", nes krasa nėjo, tai tie du mėnesiu išrodė man, kai du metu be mano numylėto laikraščio "Lietuvos". Pamačiau, kad ji žada virsti dienraščiu—tai kaipgi: reik skubintis su pagelba—sakau. Tegul ji "tamsumus prašalina", tegul ji mus lydi šviesos ir tiesos keliais, kaip tai pasakyta musų tautiškam hymne. Matau, kad jųs ten tveriate prie "Lietuvos" tikrą lietuvišką, o ne bolševikišką armiją, tai ir aš prie jųsų prisidedu! Tegul ir mano dvidešimkė pagelbės jums kovoti už Lietuvos laisvę. O geresnio vado musų kovoje už tėvynės nepriklausomybę mes nerasim už musų "Lietuvą".

'Toli aš, broleliai, nuo jųsų, bet mano širdis ir mano mintįs—su jumis. Valio visi petys-į-petį!....

Chas. Karskis.

P. S. P-as Karskis jau nuo seniaus turėjo du šėru. Dabar jis pridėjo dar du nauju. Ačiu už šaunią paramą!

* *

Jonas Dambrauskas iš Chicagos, "Lietuvos" skaitytojas, užėjęs sako: "Jųs darbuojatės del skaitytojų, tai ir mes skaitytojai turime pasidarbuoti dabar, kada sumanėt šitą naudingą ir prakilnų dienraščio organizavimą."

P-as Dambrauskas paėmė 4 dienraščio šėrus.

* *

"Sarmata lyg išrodo mums čia rytiečiams, kad iki šiolei mes čia dar nesubruzdom kaip reik su pagelba jųsų dienraščiui,—rašo p. Jonas Liutkauskas, TMD. iždininkas ir žinomas lietuvių tautinis veikėjas iš New Yorko.—Bet nors aš savo užduoti turiu atlikti. Užrašykit man penkis šėrus."

* *

Nori ant krikštynų buti.

P-as Jonas Tareila, senos gvardijos lietuvių tautiškas veikėjas iš Ansonia, Conn., užsisakydamas sau penkis dienraščio šėrus, rašo:

"Girdžiu, kad netrukus Chicagoje žada buti didelės krikštynos—naujo dienraščio. Ar prašysit į kumus, ar neprašysit, bet žinokit, kad be Trakų dzuko jokios geros krikštynos apsieit negali.

"Parašykit man visku apie tą jųsų nezmierniai dzidelį kudzikį, gal dar prieš užgimimu prisiusiu jum daugiau vyscyklų—palukių, kad gerai augtų ir su kreivom kojom neišaugtų".

KARĖS ŽINIOS.

(Tąsa nuo 1-mo pusl.)

žvilgsniu dalykų stovis yra sekantis:

Keturios dešimtįs tukstančių čecho-slovakų laiko Trans-Siberišką geležinkelį tarp Samaros ir Irkutsko, o atskiri jų pulkai yra užėmę Čeliabinską, Omską, Novo-Nikolajevską, Tomską ir Krasnojarską.

Iš 14,000 čecho-slovakų, kurie pasiekė Vladivostoką 12,000 vyrų yra užimti kariškomis operacijomis prieš bolševikus Chabarovsko mieste. Šiądien čecho-slovakai užėmė Spaskaja po smarkaus bolševikų pasipriešinimo. Bolševikiški agitatoriai mėgina sukelti kaimiečius prieš čechus.

Vladivostoko mieste čechai apsiėmė palaikyti tvarką ir ją palaiko. Yra manoma, kad bolševikiška Raudonoji Gvardija yra vedama vokiškų oficierų. Daug vengriškos kariumenės kovoja sykiu su bolševikais, jiems pagelbėdami. Apskaitliuojama, kad iš 500,000 kariškų belaisvių išmėtytų Siberijoj, 35,000 jų liuosnoriai pastojo į Raudonąją Gvardiją, arba užsiėmė politiška vokiška propaganda.

Šitas skaitlius gali butų dar padidintas, nes bolševikai per prievartą pradėjo rekrutuoti karės beaisvius į savo eiles.

13—True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 24th day of July, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

KĄ PADARYS SU RUSIJA?

Washington, D. C. liepos 22 d.—Netrukus, gal dar šios sąvaitės pabaigoj, prezidentas Wilson viešai paskelbs apie tai, kokiu budu Suvienytos Valstijos dalyvaus expedicijoj, kurią rengiamasi pasiųsti Rusijon.

Privatiškos žinios iš Tokio ir Londono, atėjusios Washingtonan šiądien, praneša, kad Japonija sutiko ant Amerikos pliano, kaslink intervencijos Rusijoj. Japonijos parlamentas tapo sušauktas speciališkan posėdin,—manoma, kad tam tikslui, idant paskirtų reikalingas sumas užlaikymui japonų armijos, kuri sykiu su Amerikos ir talkininkų kariumenė bus pasiųsta Rusijon.

IŠ AMERIKOS.

14—True translation filed iwth the postmaster at Chicago, Ill., on 24th day of July, 1918, as required by the act of October 6 1917.

KAIP SURASTI KAREIVIO ADRESĄ.

Washington, D. C.—Gerb. Redakcija:—Tėmijau jusų laikraštyj pereitą sąvaitę redakcijos patarimą apie tai, kaip reik susirašinėti su kareiviais. Prie to norėčiau truputį pridėti.

FRANCUZIJOJ.

Paveikslėlis parodo namą, kuriame randasi Am. Raud. Kryžiaus užalikomas ligonbutis oficierams ir kareiviams, nustojusiems karėje regėjimo.

Tankiai pasitaiko, kad kareivio draugai, arba giminės nežino jo adreso ir nežino, kaip jis gauti.

Prie karės departamento Washingtone yra tam tikras skyrius, kur laikoma rekordai visų Amerikos armijos oficierų ir kareivių. Norint surasti kareivių adresus, reik rašyti pas "The Adjutant General of the Army, War Department, Washington, D. C." Šitame ofise taipgi galima sužinoti, ar tulas kareivis bei oficieras yra sveikas, ar sužeistas, ar užmuštas, ar nelaisvėn paimtas ir jo paskutinį adresą.

Toks pats biuras yra taipgi prie laivyno, kur laikomi visi rekordai laivyno oficierų ir jureivių. Norint gauti jų adresus ar žinių, reikia kreiptis sekančiu adresu:

Bureau of Navigation,
Navy Department,
Washington, D. C.

Kaslink informacijų apie tuos, kurie pastojo į marinierius (Marine Corps), reik kreiptis prie:

Commandant, Marine Corps,
Navy Department,
Washington, D. C.

Su pagarba,
Adomas Makaras.

15—True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 24th day of July, 1918, as required by the act of October 6 1917.

SAKO, DAUG PINIGŲ IŠEIKVOTA.

Washington, D. C.—Kariškasai sub-komitetas, tyrinėjusis orlaivių išdirbystę, tvirtina, kad daug milijonų doliarių tapo bereikalingai išeikvota ant daugumo bandymų su orlaiviais "English Bristol" typo.

Sulyg senatoriaus Thomaso, kuris yra pirmsedžiu to komiteto, išeina, buk padirbta 1,200 orlaivių lavinimui jaunų lakunų; tie orlaiviai atsiėję šešis milijonus doliarių ir nesenai prisiėjo juos mesti, nes jie pasirodė perpavojingi vartojimui. Toliaus komitetas skundžia, kad keletas lakunų užsimušė tuose orlaiviuose.

Atsakomybė už Amerikos susivėlinimą puola ant buvusios aviacijos tarybos, bet revizijos komitetas išreiškia nuomonę, kad dabar, esant naujai tarybai po priežiura John D. Ryano ir gen.-majoro Kenly, dalykai išrodo daug geriau.

Visi komisijos nariai sutinka, kad naujasai orlaiviams padirbtas motoras "Liberty" typo pasirodė visiškai geras.

16—True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 24th day of July, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

SUBMARINAS AI ŠAUDO AMERIKOS PAKRAŠTĮ.

Bostonas, Mass. — Vokiškas submarinas užpuolė trįs amerikoniškas valtis ir garlaivį, kuris jas traukė pereitą nedėldienį, pusiau vienuoliktą iš ryto. Užpuolimo vieta buvo tik 3 angl. mylias nuo miestelio Orleans, Mass., ir aiškiai buvo matoma nuo kranto submarino šuvių liepsnos.

Submarino užpuolimas tęsėsi pusantros valandos. Garlaivis nuo šuvių užsidegė ir nudegė net iki vandeniui, o tris valtįs tapo šuvių nuskandintos.

Apart to, submarinas paleido daugelį šuvių linkui krašto. Nekurie šuviai krito visai arti kranto, o kiti, kaip pranešama, nukrito ant kranto. Tai buvo pirmi vokiški šuviai, kurie tikrai pasiekė Amerikos sauszemio.

Narsus kapitono sunus.

Kuomet submarinas pasirodė iš miglų, pirmiausiai jį pamatė mažas Jack Ainslie, 11 metų kapitono sunus. Vaikinas tuojaus nubėgo į kambarį ir išsinešė iš ten mažą Amerikoniską vėliavėlę. Atsirėmęs į valties rėles, jis pradėjo mosuoti vėliavėle, tarsi šaukdamas submariną kovon. Po to jis nubėgo pas savo tėvą, reikalaudamas savo mažo šautuvėlio, sakydamas, kad jis nori savo šautuvu atsakyti ant submarino šuvių, kurie tuom tarpu jau pradėjo kristi aplink valtis. Tėvas vienok sulaikė berniuką. Netrukus po to tėvas krito sužeistas.

Valtįs plaukė iš Gloucester į New Yorką ir tik viena buvo prikrauta; jos "tavoras" buvo—akmenai.

Iš 41 ypatos buvusios ant minėtų valčių trįs ypatos tapo sužeistos: vienam nutraukta ranka, o kitas taip pat turbut nustos rankos. Kapitonas Ainslie tapo pataikintas šrapnelių į abi ranki.

Submarino užpuolimą matė nuo kranto daugelis žmonių, atvykusių pajurin ant vakacijų. Sulyg kapitono Ainslie pasakojimo, submarinas paleido tris torpedas į garlaivį, bet nei viena nepataikė. Užpuolimas pasitaikė tik keliose myliose nuo laivyno orlaivinės stoties miestelyj Chatham.

Tris orlaiviai pakilo ir užatakavo submariną bombomis, bet submarinas pasinėrė pirma negu orlaiviai galėjo jį pataikinti.

Nuskandintų valčių vertė išneša apie $90,000 iš viso, o pagadintasai, apdegusis garlaivis yra vertas $100,000.

17—True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 24th day of July, 1918, as required by the act of October 6 1917.

MANO DIDINTI DRAFTĄ.

Washington, D. C. Valdžia, sakoma, rengia armiją nuo 5 iki 6 milijonų vyrų. Tam tikslui manoma pakelti drafto amžių nuo 31-mų metų iki apie 45 metų ir nuo 21-mų metų nuleisti iki 19 metų. Kariumenėn butų imami tik pirmos kliasos vyrai — be šeimynų. Valdžia nemano judinti kitų kliasų dar mažiausiai per du metu.

Šitokis plianas bus paduotas kongreso apsvarstymui bėgyje sekančių šešių sąvaičių, kaip apie tai praneša Suv. Valstijų karės departamentas.

Iki šiol Amerika turi 2,570,780 vyrų armijoj ir 503,792 vyrų laivyne.

IŠ DARBO LAUKO.

ALGŲ PAKĖLIMAS.

¶ **Holyoke, Mass.** — Dailydžių (karpenterių) unijos nariai buvo streikavę dešimts dienų už pakėlimą algų iki 65 centų už valandą. Po to tapo pakviesta valstijos tarpininkavimo taryba, kuri, išklaususi abiejų pusių, pripažino darbininkų reikalavimą. "Šapų" dailydės vienok neturėjo tokio gero laimikio: jie prašė 20% pakėlimo, o jiems pripažinta, 17% pakėlimas. Pakeltos algos skaitysis nuo gegužio 28 d. ir darbininkai gaus priklausantį jiems pakėlimą už praėjusį nuo tos dienos laiką.

¶ **St. Louis, Mo.** Derybos tarp darbininkų iš "Sheet Metal Worker's" unijos No. 36 ir darbdavių pasibaigė tuomi, kad darbininkams pripažinta naujos algos—po 75 centus už valandą darbo.

¶ **New Haven, Conn.** Arbitracijos (taikinimo) taryba pripažino nariams cigar-meikerių unijos No. 39 pakėlimą ant 60 centų nuo 1,000 penktukinių cigarų ir $1.00 pakėlimo nuo 10 ir 15 centų cigarų. Cigarų pokuotojai gauna pakėlimą 5 centų nuo 1,000 cigarų.

¶ **Ft. Wayne, Ind.** Plasteruotojų unijos darbininkai gavo pakėlimą algos iki 70 centų už valandą. Susitaikyta gražiuoju per derybas. Nauja sutartis reikalauja, kad ateityj nesutikimai tarp darbdavių ir darbininkų butų išrišami arbitracijos keliu.

¶ **Wheeling, W. Va.**—Vietiniai ugniagesiai reikalauja pakėlimo algos ant $25 į mėnesį ir vieton vienos dienos į sąvaitę, jie reikaalauja kas ketvirtos dienos pasilsiui.

Aptiekų klerkai gavo sumažinimą darbo valandų. Dabar jie dirbs 63 valandas į sąvaitę.

¶ **Cincinnati,** Vežiotojai gavo pakėlimą $2.00 į sąvaitę nuo laikraščių išleidėjų. Vežiotojai iš departamentinių krautuvių vis dar streikuoja.

¶ **Peoria, Ill.**—Vietiniai mašinistai gavo pakėlimą algų ant 20 centų į valandą ir dabar gaus po 80 centų į valandą. 1912 metuose jie gaudavo 33⅓ centą į valandą. Mašinistų unija turi apie 1,200 darbininkų narių.

¶ **Stockton, Cal.** Spaustuvių darbininkai taikinimosi keliu gavo pakėlimą algų ant 50 centų į dieną. Jie dabar gaus $5.50 į dieną ir $6.00 už nakties laiką.

DAILYDĖS GAUNA PAKĖLIMĄ ALGŲ DAUGELYJ VIETŲ.

¶ **Indianapolis, Ind.** Dailydžių Brolijos centralis sekretorius praneša savo raporte, kad pastarnuoju laiku dailydės labai daugelyj vietų gavo algų pakėlimą. Žemiaus paminėsime tik vietas lietuviais apgyventas, apleisdami visą litaniją vietų pietinėse ir vakarinėse valstijose, kur algų pakėlimą dailydės taipgi yra gavę.

Kankakee, Ill., Springfield, Mass., ir Terre Haute, Ind., dailydės gavo pakėlimą algų nuo 55 ant 65 centų už valandą; Escanaba, Mich., Vincenness, Ind. ir Newark, O., nuo 50 iki 60 centų; New Castle, Pa. nuo 56¼ iki 70 centų; Niagara Falls, N. Y. nuo 57¼ iki 65 centų; Falls River, Mass., nuo 50 iki 62¼ cento; Williamsport, Pa., ir Grienfield, Mass., nuo 45 iki 55 centų; Pekin ir Belleville, Ill., Aberdeen, Wash., nuo 60 iki 70 centų; St. Joseph, Mo., nuo 60 iki 65 centų; Paterson, N. J., nuo 56¼ iki 65 centų; Elmira, N. Y. 57½ cento minimum; Ottawa, Ill., nuo 57½ iki 65 centų; Bloomington, Ill., nuo 60 iki 75c.; Chicago, Ill., nuo 70 iki 80c. (išlaukiniems); Pittsburgh, Pa., nuo 52 iki 60c.

STREIKAS UŽSIBAIGĖ.

¶ **Manchester, N. H.**—Buvusis čia streikas audinyčiose pasibaigė darbininkų laimėjimu. Jie gavo mokesties pakėlimą po 15c nuo doliario ir unija tapo pripažinta.

P. A. Andrejunas.

MINIMUM ALGA MOTERIMS.

¶ **San Francisco, Cal.** — Kalifornijos valstijos Industrialės Gerovės Komisija nustatė minimum (t. y. mažiausią) algą, kokia privalo buti mokama merginoms ir moterims, dirbančioms profesionaliuose ir generaliuose (abelnuose) ofisuose. Šita minimum mokestis yra $10.00 į sąvaitę. Komisijos prisakymas įėjo galėn nuo liepos 2 d.

Merginos, vyresnės 18 metų, pradedant darbą, gauna nemažiau $8.00 į sąvaitę laike pirmų šešių mėnesių, ir $9.00 laike antrų šešių mėnesių. Minimum $10.00 privalo buti mokama po vienų metų tarnystos. Bet tokių "pradedamųjų" darbininkių negali buti imama daugiaus kaip vienas ketvirtdalis visų darbininkių. Mažiausia algа darbininkėms jaunesnėms negu 18 metų yra $7.00 sąvaitėn ir $10.00 po 18 mėnesių darbo.

IŠ VISUR.

18—True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 24th day of July, 1918, as reuired by the act of October 6, 1917.

|| Hollandiškas laikraštis Nieuve Corant praneša, kad šalnos padarė labai didelių nuostolių vaisiniams medžiams Vokietijoj. Ypatingai nuo to nukentėjo vyšnios.

|| Vokietys belaisvis, kuris prieš tris mėnesius pabėgo iš Bramley Camp, Anglijoj, tapo sugautas. Įdomu, kad šitas belaisvis buvo jau visuose belaisvių lageriuose Anglijoj ir iš kiekvieno vis pabėgdavo.

|| Indijos kunigaikštis Maharadja iš Patiala, kuris atstovauja kitus Indijos kunigaikščius Britanijos kariškame kabinete, sako, kad Indija yra prisirengusi atremti bile kokius Vokietijos pasikėsinimus ant Indijos čielybės, jeigu vokiečiai per Rusiją, ar Persiją mėgintų ant Indijos kėsintis.

|| Sulyg žinių iš Zuricho, Šveicarijoj, Austrijos parlamente buvo labai trukšmingas posėdis, kuometjame pasirodė Austrijos premieras Seydler. Parlamento nariai-socialistai sutiko ji šauksmais:

"Rezignuok! Kriminalistas! Bedoriškas vagis!"

Betvarkė tęsėsi apie 15 minučių. Slavai-atstovai nuolatos pertraukinėjo vokiškų atstovų kalbas patėmijimais: "Prusiški Hindenburgo bernai."

Budapesto laikraštis Pester Lloyd praneša, kad premieras von Seydler negalėjąs gauti parliamente sau didžiumos balsų ir todel turėjęs netrukus rezignuoti.

|| Specialis korespondentas francuzų laikraščio Temps leitenantas Entraygues, sekančiai aprašinėja amerikonų kareivius, kurie, iki kaklo vandenyj brizdami, šoko skersai upę Marne, idant užatakuoti vokiečius anoj pusėj upės:

"Puikiausi regikla mušyje buvo amerikonų smagumas. Buvo smagu matyti, kai šie puikus vyrai, nusivilkę savo švarkus, užsiraitoję rankoves augščiau alkunių, bridoo skersai upę iki pečių giliai ir, perbridę, šoko ant bošų (taip francuzai vadina vokiečius) su buldogų atkaklumu."

"Kiekvienas, kas matė tokią regyklą, žino, ko amerikoniška armija yra verta ir ko nuo jos galima tikėtis iki karės galui.

"Pamatę šituos jaunus, sveikus, stiprus ir narsius vyrus, vokiečiai "visoms kojoms" pradėjo bėgti, arba pasiduodavo nelaisvėn, mesdami šalin savo ginklus ir nusimesdami petnašas, kurias belaisviams paprastai pirmiausiai liepiama nusiimti, idant jis savo rankomis turėtų laikytis savo kelnes ir tokiu budu negalėtų netikėtai užpulti.

"Vokiečiai, laikydamiesi kelnes saujose, skubinosi į musų užpakalį, susmukę ir pasiutę iš baimės.

"O, jeigu kiekviena motina Francuzijoj, kuri nustojo savo sunaus šitoj karėj, butų galėjusi pamatyti šitą regyklą. Jos jaustųsi, kad už jas atkeršyta ir tas butų tulas joms nuraminimas jų liudnume."

|| Franko-itališka kariumenė vėl pradėjo pirmynžengą Albanijoj. Pereitą subatą, anot italų oficialio pranešimo, talkininkai užgriebė Point Iczi prie upės Devoli. Iki liepos 19 d. talkininkai ant šio fronto užgriebė 2,167 belaisvius ir 26 kanuoles.

|| Vokiečiai pradėjo vartoti naują medžiagą paslėpimui savo kanuolių ugnies, kuomet jos šaudo nakčia. Tą jie vadina vardu haubitz-kartusch-vorlage. Šita medžiaga susideda daugiausia iš potassiumo chlorido; kuomet kanuolė iššauja, tai šita medžiaga sudaro kaip žiedą dumų aplink kanuolės vamždį ir paslepia šektick liepsną. Priešui todel yra sunkiau patėmyti kanuolių vietą. Talkininkai taipgi turi savo locnus išradimus tam pačiam tikslui.

AMERIKOS LITTUVIŲ CENTRALIO KOMITETO ĮPLAUKOS.

Nuo gegužės 15 iki Birželio 19, 1918 metų.

Pavienės ypatos davė pasižadėjimus mokėti kas mėnuo į Nukentėjusios Lietuvos Iždą po 50 centų ir užsimokėjo už gegužį — p-lės **Laura ir Zofija Kariužiutės;** už gegužį ir birželį — p-lė **Mariona Sidabriutė ir p. Antanas Kazlas.** Viso $3.00

Davė pasižadėjimus mokėti kas mėnuo po $10.00 ir užsimokėjo už birželį: **Dr. Jonas Šliupas, Dr. A. M. Baceviče ir Adv. Jonas S. Lopatto** Viso 30.00

Užsimokėjo už birželį ir prižadėjo kas mėnuo po tiek pat mokėti: M. W. Bush — $7.00, Juozapas Rugis—$4.00, P. Bukšnaitis — $1.00, Viktoras Radzevičuis — $1.00, Tadas Jackus — $1.00, Veronika Norvaišiutė — $1.00, Zuzana Norvaišiutė — $1.00, Antanas Norvaša — $1.00 (visi iš Brooklyn, N.Y.) **Liudvika Šliupienė iš Scranton, Pa.,** — $3.00; F. Živatkauskas iš Scranton — $2.00; ir aukavo $3.00 Viso 25.00

C. K. Skyrius **New Britain, Conn.,** sumokėjo už gegužį: Janas Skritulskas, ir žirgvaikio Pašalpinė Draugija — po $2.00; Apšvetos Pašalpinė Draugija $3.00; A. Aržuolaitis, J. Ragauskiutė, J. Mikalauskas, M. Daunis, M. Ižganaitis, K. Giedraitis, J. Maksimavičia, J. Aržuolaitis, R. Marcinkevičienė, A. Kraužgalis, R. Petrauskas, A. Vitrikas, M. Turskis, V. Zimitravičia ir P. Pilkonis — po $1.00; M. Nelmonas, A. Valinčius, P. Kupstas, V. Giliavičia, P. Zelionis, M. Radziuniutė, B. Gizkevičia, P. Lukaitis, M. Grigutis, V. Alšauskis, A. Petrauskas, A. Rekus, P. P. Pilipauskus, J. Petkevišia, Z. Mickevičia, — po 50c.; K. Danusevičia ir J. Ausenka po 25c. Viso 30.00

EAST CHICAGO, IND., auka Nukentėjusiai Lietuvai, surinkta per balių, kurį parengė spalių 21 d., 1917 m. keturios draugijos: Tėvynės Mylėtojų 127 kp., Amerikos Lietuvių Ukėsų Kliubas, Švento Stanislavo Draugija ir Šv. Onos Moterų ir Panų Draugaja; pinigus atsiuntė Suv. Valstijų kareivis Klemensas L. Kairis Viso

BREMERTON, WASH. — C. K. Skyrius sumokėjo mezliavos už balandį ir gegužį: J. Sitka ir A. Laubara — po $2.00; J. S. Revett, J. Mačiulsikis, A. Šaukaitis, A. Šimkunas — po $1.00. Viso 8.00

CHICAGO, ILL., West Side lietuviškų draugijų Organizacija šelpimui lietuvių nukentėjusių nuo karės (čeck atsiuntė Rafalas Zaura), aukavo nukentėjusiems lietuviams 82.20

WORCESTER, MASS., A.L.T. 16 kuopos parengtame koncerte gegužės 5 d. p. Stasiui Šimkui pakalbėjus, suaukavo nukentėjusiems dėl karės: P. Jasiunas, A. Janušionis, A. Lambrila, B. Mingilas, A. Sviderskis, P. Kalantas, K. Rabašauskas, St. Kulys, P. Norbuta, St. Pramonas, V. Purvins

kienė, A. Bernotienė, J. Urbis, B. Gudelis ir A. Žaliauskas — po $1.00; smulkių aukų $17.55 Viso $32.55

NEW HAVEN, CONN., C. K. Skyrius sumetė mezliavos už balandį ir gegužį: Kaz. A. Makarevičius — $6.00, Mar. M. Makarevičienė — $4.00, J. Butkus — $4.00, S. Cvirka, S. Lonika, P. Cibulskis, J. Maseliunas, J. Smigelskis ir p-ni Strelkauskienė už a.a. savo vyrą A. Strelkauską — po $2.00. Viso 26.00

ELIZABETH, N.J., pasirašė mokėti rėnesinės mezliavos po $1.00 ir užsimokėjo užgegužį ir birželį: Jurgis Budris, Feliksas Lapiuskas, Aantanas Zailskas ir Juozas Zailonis — po $2.00, o Jonas Šiaudys užsimokėjo už gegužį $1.00 ir įstojo į Suv. Valstijų armiją; pasirašė mokėti po 50c. ir užsimokėjo už gegužį ir birželį: Bronius Kopustaitis ir Ignacas Kopustas — po $1.00; taipgi užsimokėjo už gegužį Aleks. Balinskis ir Adomas Svotelis po $1.00. Viso 1300. Už siuntimą užmokėta 15c. Gauta $12.85

Romanas Karuža po $3.00 mezliavos už 7 mėnesius 1918 m. 21.00

BALTIMORE, ML., C. K. Skyriaus surinktos aukos nuo sausio 1 d. iki birželio 1 d., 1918: Daktaro V. Kudirkos Draugija — $21.23, D.L.K. Mindaugio D-ja — $20.74, D.L.K. Keistučio D-ja — $27.58, D.L.K. Vytauto D-ja $10.00. S. Daukanto D-ja — $7.55, A. L. Atletų Kliubas — $8.19, A. L. Balandžių D-ja — $3.00, A.L. T. Sandaros 5 kuopa — $3.00, S.L.A. 64 kuopa — $1.57; pavieniai: P. Lazauskas $5.00, P. Adomavičius $2.00, S. Leonavičius, J. Galinaitis, O. Dovydavičiutė, Al. Šimkevičienė, V. Brazauskas ir A. Albrektas — po $1.00; M. Zenkus ir J. Dekinis — po 50c.; J. Mockevičius ir J. Akromaitis — po 25c.; A. Šidlauskas ir J. Trainis surinko smulkių aukų $9.05; nuo vėrų liko pelno $45.22. Viso buvo surinkta $172.23. Iškaščių padaryta $27.50. Atsiųsta į Centralį Komotetą, iš kurių trečdalis skiriamas L. Neprigulmybės Fondui, viso 144.74

CLINTON, IND., atsiųsta mezliavos už pereitų metų pabaigą po 25c. kas mėnuo: Jonas Skinderis, Ona Eičienė ir Dominikas Riavka už penkis mėnesius — po $1.25; Jieva Skinderienė už tris mėnesius — 75c.; Julijonas ir Leonas Skinderiai, kas mėnuo po 10c., už keturis mėnesius — 80c., viso 5.00

WYOMING, PA. S.L.A. 267 kuopa aukų Nuk. Lietuvai $10.00

Viso nuo gegužės 15 iki birželio 19 d. $538.87

Pirmiaus buvo C.K. Pakvituota pinigais $205,758.95

Daigtais ant $20,000.00

Viso per C.K. perėjo $226,297.82

Lietuviai ir Lietuvaitės, o taipgi gerbiamosios Draugijos. Sekkite augščiau paminėtuosius aukautojus ir atlikitė savo šventą pareigą link savo bočių šalies ir visos žmonijos, pasižadėdami mokėti mėnesinę mezliavą Nukentėjusiai Lietuvai. Kreipkitės į Centralį Komitetą, reikalaudami paaiškinimų ir mokesties blankų. Jusų mokestis bus pakvituotos visuose tautiniuose laikraščiuose, o **už sumokėtus pinigus gausite paliudijimus su užlipdytomis Lietuvos Iždo markėmis, kas bus priparodymu busiančiai laisvai Lietuvai ir Jusų ainiams, kad Jųs gelbėjote Lietuvą ir jos žmonės sulyg savo išgalės ir liuosu noru užsimokėjote mokėščius, kaipo tikri piliečiai. Amerikos Lietuvių Centralio Komiteto adresas toks:**

THE LITHUANIAN CENTRAL WAR RELIEF COMMITTEE, Inc. 320 Fifth Ave., .. New York City.

"ŠAKĖ"-"KARDAS" VĖL CHICAGOJ.

Anuomet Chicagoje pradėjo eiti mėnesinis laikraštukas, užsivadinusis vardu "Šakė". "Šakė", sulyg apsiskelbimo turėjo žmonėms juokus krėsti. Bet šakė paprastai yra ne juokų kretimui, o visai kitokios medžiagos krėtimui.... Ir "Šakė" ją krėtė. Krėsdama mėšlą, manė, kad jai vieta bus pas žmogų ant stalo. Apsiriko. Mėšlinio įrankio nieks prie stalo nenori laikyti, ba—smirda.... Tad ir "Šakei" greit užėjo sunkus laikai.

Iš Chicagos ji išsikraustė į Rytus ir persikrikštijo švariau skambančiu vardu "Kardas". Bet "Kardas", vieton vyriškai rėžti ir kapoti, badė po senovės "Šakės" mėšlynus. Ir netrukus jį patiko tas pats likimas, kaip ir "Šakę": jis antru sykiu susibankrutino. Bet gyvuoti jis nori—kas nenorėtų? Ir štai jis iš Rytų vėl kraustosi Chicagon, šiuom sykiu jau žada buti "populiarišku" laikraščiu ir net "laisvamanių" (Mockinių?) organu.

Visa tai paaiškina ir praneša garsios pracities p. F. J. Bagočius, buvusis, sakoma, faktišku "Kardo" vedėju. Vienai moteriškei, kurios vyras buvo įdėjęs į "Kardą" pinigų, jis taip paaiškina, kaip apie tai paduoda "Laisvė":

"Mums labai nesmagu pranešti Tamistai, ką Tamistai, be abejonės, Tamistos vyras jau buvo sakęs, kad Kardas kompanija seniai subankrutijo, nes dar anksti 1917 metuose reikalai buvo pavesti teismui per tulus skolininkus ir bendrovė likosi išdraskyta, o šėras paliko visiškai be vertės. Mes paėmėme Kardą leidinėti toliau dėlto, kad prie kelių desėtkų nuskriaustų šėrininkų dar nepridėti keliato tukstančių nuskriaustų prenumeratorių ir leidome jiems, kaip jie but mums mokėję, nors ištiesų tas visiškai nebuvo musų reikalu. Norėjome, taip sakart, leisdami Kardą ir pridėdami savo pinigus, nes iš pradžios jis buvo labai disorganizuotas, išvengti skandalo, kuris butų kilęs del to. Dadar Kardas perėjo jau į nuosavybę Lietuvių Laisvamanių Susivienijimo, kuris padarys iš jo populiarišką žurnalą.

"Šėrai kaip Tamistos, taip ir kitų dabar neturi jokios vertės. Gaila, bet ta kaltė ne musų, bet aplinkybių ir žmonių, kurie gaspadoriavo Worcestery."

Ar "Kardui" geriaus seksis Chicagoje—apie tai galima abejoti, nes kiek matyt, jo turinys yra pasilikęs tas pats—senoviškas. Juokų ir satyros laikraštis yra pageidaujamas, bet nei "Šakė" nei "Kardas" juo niekados buvo. Tankiai jis buvo taip šlykštus, kad padoresnis žmogus drovėjosi jį į rankas paimti. Žemų instinktų, tamsųs žmonės tankiai, kai musės, lėkia ant nešvarumų, ant šlykštumų, ant parnografijos. Bet ir jiems tas greitai nusibosta ir netrukus ir jie su neskanumų nuo purvų atsisukinėja.

Iš to pamokinimas: Niekados neapsimoka biznio daryti iš purvų, iš pataikavimo žemiems išgverėjusių žmonių instinktams. Laikraštis, kokios šakos jis nebutų, yra gerinimui, tobulinimui ir kėlimui žmogaus proto, dvasios, skonio ar jausmų, o niekad ne traukimui jų žemyn į gyvenimo purvus. **Laisvas.**

LIETUVIAI AMERIKOJ.

19—True translation filed iwth the postmaster at Chicago, Ill., on 24th day of July, at Chicago, Ill., on 19th day of June 1917.

IŠ NEWARK, N. J.

Lietuviai skundžia lietuvį. — Mums prisiunčiama iš New Yorke einančio amerikonų socialistų laikraščio "New York Call" iškarpą, kurioj štai kas pasakyta:

"Suvienytos Lietuvių Draugijos Newarke pasiuntė majorui ir miesto komisionieriams protestą prieš Ambrozą, [Ambrozevičių], kuris tarnauja Newarko policijos teisme valdžios apmokamu tulku. Protestas-paaiškinimas apkaltina Ambrozeą neištikimybėje ir priešingume Amerikai ir jos sąjungininkams.

Paaiškinimas skamba sekančiai:

"Gerbiamieji Tamistos: Męs, žemiau pasirašiusieji, atkreipiame jusų atydą linkui elgimosi Wiliamo Ambrazo, gyvenančio po num. 178 Ferry St., Newarke, vieno oficialių tulkų trečiame precinkte policijos teisme.

"Apie gegužės 28 d., 1918 m., buvusiųjų Lietuvos, o dabar Suvienytų Valstijų piliečių ir Newarko gyventojų keletas lietuvių organizacijų surengė mass-mitingą birželio 1 d., svetainėje po num. 103 Jackson St., Newarke, kad užprotestavus prieš kaizerį ir jo valdžią už kėsinimąsi nuslopinti Lietuvoje laisvės dvasią ir antmesti jai Vokietijos militarę valdžią.

"Susirinkimas buvo paskelbtas plakatais ir dalyvavo jame apie 400 inteligentiškiausių (?) vyrų ir moterių, iš kurių virš 300 balsavo už rezoliuciją, pasmerkiančią kaizerį ir jo valdžią už jų žiaurų elgimąsi su Lietuva.

"Pasipriešinimas tai rezoliucijai buvo statytas minėto William Ambroze.

"Vakare, prieš minėto susirinkimo įvykimą, jis atsilankė Lietuvių šv. Jurgio Dr-jos susirinkiman ir reikalavo jos bendradarbiavimo išardyme rengiamo 1 birželio mass- mitingo, kad neleidus priimti minimos protesto rezoliucijos, kurią jis girdėjęs lietuviai nori priimti. Jis taipgi neteisingai padavė trečio precinkto policijai faktus, pasakęs, kad susirinkimą šaukią I. W. W. ir mass-mitinge sukėlė didžiausių trukšmų ir betvarkę, kad policija turėjo uždaryti jį. Tasai Ambrazas nuduoda ištikimą Suvienytų Valstijų pilietį, bet jo pasielgimai ir liudijimai rodo visai ką kitą.

"Susirinkime, laikytame balandžio 23 d., svetainėje po num. 182 New York Ave., Newarke, tuo tikslu, kad pagelbėjus Trečioj Laisvės Paskoloj, jis dalyvaudamas apkalbėjime gynė kaizerį ir pasakė, jog jis neprivalo but kritikuojamas.

"Jis tuomet užreiškė:

"Sąjungininkams karę laimėjus, męs gautume progą taikos konferencijoj daugiau Lietuvai išgauti. Delto musų priederme yra lošti pasaulio politikoj lygiai kaip ir šalies. Męs turime laikytis joje su politikieriais, esančiais šioje šaly, nuduodami lojališkumą, perkant Laisvės Bondus; bet męs (suprask lietuviai) turime lošti politiką gudriai, kad neprażudžius to, ką kaizeris Lietuvai pasiulė. Męs privalome lošt su kaizeriu gražiai, taip pat kaip ir su sąjungininkais.'

"Visa tai priparodo, kad tas žmogus nėra Amerikai ir jos sąjungininkams ištikimas delto, kad jų pusėj tiesa, bet delto, kad jo manymu, tokio laikymasis sąjungininkų pusės yra gera politika.

"Minėtas Ambrazas prie kiekvienos progos stengiasi neleisti išparodyti Vokietijos valdžios žiaurumų ir intrigų ir daro viską, ką tik jis gali, kad apsaugojus tai nuo pasmerkimo. Jo pasielgimas yra tokiu, kad męs manome, jog jis netinka veikti joki, kad ir menkiausį miesto valdžios tarnystės darbą ir patariame jums ištirti teisybę šiame dalyke.

"Su pagarba,

"Newarko Lietuvių Suvienytos Draugijos."

IŠ PROVIDENCE, R. I.

Lietuvių paroda. Pirmu sykiu čia lietuviai turėjo progą viešai parodyti svetimtaučiams, kad jie nėra koki ten "polaks," kaip svetimtaučiai iki šiol juos tankiai vadindavo. Tas buvo 4 d. liepos, kuomet buvo Ištikimybės Dienos apvaikščiojimas.

Parodoj dalyvavo L. P. P. Kliubas, D. L. K. Gedimino dr-ja, S. I. Krik. draugija ir Aušros choras. Buvo kviesta parodon ir nepriklausantieji prie draugijų, bet per nesupratimą tokio reikalo nedalyvavo.

Visi žiurėjo į Lietuvos vėliavą ir į Gedimino dr-jos vėliavą bei D. L. K. Gedimino paveikslą.

Po pietų buvo prakalbos. Kalbėtoju buvo p. Z. Jankauskas iš Lawrence, Mass. Tik jis susivėlino, tai daugelis žmonių, nuvargę belaukdami, išėjo nesulaukę.

Po prakalbų vardu Providence lietuvių nusiųsta prezidentui Wilsonui telegramas su išreiškimu ištikimybės.

Pluksnarašis.

IŠ AMSTERDAM, N. Y.

Apvaikščiojimas. Kaip matyt iš laikraščių, visur lietuviai gražiai pasirodė laikė Ištikimybės Dienos, 4 d. liepos. Ir męs, amstardamiečiai, galime pasigirti, kad surengėme tokį apvaikščiojimą, jog užsipelnijome nemažai pagyrimų nuo amerikonų.

Lietuvių divizija pradėjo savo parodą su puikiu Lietuvių Vytauto benu, kuriam smagų maršą berėžiant, lietuviai pradėjo maršuoti.

Priešakyje ėjo dvi amerikoniškos ir viena lietuviška vėliava, paskui kurias jojo kunigaikštis Keistutis ir Birutė su 3-mis palydovėmis lietuvių senovės drabužiuose

Lietuvių "Tarnystos Vėliava" (Service Flag) su 48 žvaigždėmis rodė, kad tiek Amsterdamo lietuvių išvažiavo Dėdei Samui pagelbėti vokiečiui kailį išlupti. Merginos, nešusios šią vėliavą, buvo pasirėdžiusios Laisvės (Liberty) pavydale.

Merginos iš Šv. Cecelijos choro ir Moterių Marijos draugijos buvo pasirėdžiusios lietuvių tautiškais rubais.

Didelį įspudį padarė ir publikai labai patiko gyva amerikoniška vėliava, sudaryta iš lietuvių mokyklos vaikučių, tinkamai apsirėdžiusių ir tinkamai sustatytų. Nešta taipgi didelė gulščia lietuvių vėliava (žaliai-baltai-raudona).

Gražiai įrėdytas vežimas, kur tinkamu sustatymu ypatų išreikšta mintis "Musų taikos išlygos" (Our peace terms) darė taipgi gerą įspudį.

Po to maršavo lietuvių draugijos: šv. Kazimiero, šv. Jurgio, šv. Juozapo, šv. Antano, Lietuvių Piliečių Kliubas, Lietuvos Sunų ir Dukterų dr-ja ir TMD. kuopa. Visi turėjo vienodus tautiškus ženklus ir neše įvarių parašų.

Keletą parašų paminėsiu: 1) America, we loveyou! (Amerika, męs tave mylim), 2) Let us Help Uncle Sam to make us free (Pagelbėkim Dėdei Samui, kad ir mus išliuosuotų), 3) Lithuanians — but Americans at Heart (Lietuviai, — bet amerikonai širdyje), 4) Peace when All Nations are Free (Taika, kuomet visos tautos bus laisvos).

Kiek teko patėmyti ir girdėti, tai lietuviai bene geriausiai iš visų svetimtaučių čia pasirodė ir visiems jų paroda labai patiko, išskyrus — lenkus. Lenkai buvo pikti, kad lietuviai prie jų neprisidėjo.

Jurgis G.

IŠ EAST ST. LOUIS.

Lietuvių paroda. Iš laikraščių matosi, kad visur lietuviai iškilmingai apvaikščiojo 4 d. liepos "Ištikimybės Dieną." Apie musų miestą nieko-o-nieko neteko matyti. Pamanytum, kad čia arba lietuvių nėra, arba, jeigu yra, tai jie apsileidę.

Bet taip manyti nereikia, nes apsiriktum. Tiktai, matai, jie turbut tingi apie save laikraščiams pranešti. Matydamas, kad kiti iki šiol nepranešė, tai nors dabar aš pranešiu.

Musų miesto lietuviai gražiai parodoje pasirodė — nėr ko sakyti, nes gerai buvo prisirengę. Vietinis klebonas, kun. Stasys Kolesinskas, pakvietė iškalno visas lietuvių draugijas prisiųsti po 2—3 delegatus, kurie ir sudarė parodos rengimo komitetą.

Komiteto pirmininku išrinkta p. J. Vaitavičius, vice-pirmininku — p. M. Posage (?) sekretorium p. J. N. Žičkus.

Parodon prisedėjo sekančios draugijos: 1) šv. Jurgio, 2) šv. Juozapo, 3) šv. Kazimiero, 4) Moterių ir Merginų Ražancavos dr-ja, 5) SLA. 88-oji kuopa, 6) SLR-K.A. kuopa, 7) šv. Cecilijos choras ir 8) šv. Mikolo dr-ja iš Madison, Ill. Taipgi dalyvavo apie 50 vaikučių.

Paroda atsibuvo Jones Parke — vienam iš gražiausių. Parodos programe galima pažymeti, kad pirmiausiai ėjo Amerikos vėliava, po jos benas, po to lietuviška vėliava (žaliai-baltai-raudona) ir Amerikoniška. Du vyru — vienas kunigaikščio Vytauto drabužiuose, antras Dėdės Samo — lydėjo lietuvių "Service flag," ant kurios buvo tiek žvaigždžių, kiek lietuvių išėjo kariumėnėn. Moteris pasirėdžiusios Raudonojo Kryžiaus seserų drabužiais ir mažos mergaitės su parašu "Lithuanians are 100% loyal to America" sekė prieš draugijas viršui paminėtas. SLA. kuopos nariai maršavo netik su amerikoniškomis, bet ir su lietuviškomis vėliavomis. Moterjs, visos apsirėdžiusios vienodai baltuose drabužiuose, darė ypatingai gražų įspudį. Nekurie vienok patėmijo, kad jeigu visos butų pasirėdžiusios lietuviškais tautiškais drabužiais, tai butų buvę dar gražiau.

Apvaikščiojime dalyvavo suvirš 700 lietuvių. Iš draugijų neprisidėjo Laisvės Mylėtojų dr-ja, sakydama savo susirinkime, kad, girdi, męs netikime į Vytautą (Matote, čia yra apie pusė tuzino socialistėlių, kurie geriaus tikį į žydą Trockį; su draugystės gėda, jie ir "runija" visą draugystę). Bet ar jie dalyvavo, ar ne, tai vis viena, anot patarlės, pavasaris buvo ir be apuoko.

Parke lietuviai tarp kitų tautų turėjo antrą vietą. Pirmiausią vietą užėmė čechai (bohemai), paskui lietuviai, o paskui jau ėjo lenkai, grekai ir t.t. Lietuvių buvo beveik didžiausis burys.

Vienas dalykas išėjo lyg keistai. Choras atidainavo Lietuvių Tautišką hymną, o vaikučiai po to — vieną amerikonišką dainelę, o apie Amerikos tautišką hymną lyg ir pamiršo.

Kalbėtojas, adv. T. A. O'Connor, pasakojo apie 4 d. liepos apvaikščiojimo tikslą. Lietuvius pagyrė, kad jie esą visom pusėm geri žmonės.

Tautietis.

IŠ BALTIMORE, MD.

Užmiršta lietuvių kolionija.—Kitose didelėse lietuvių kolionijose buvo įvairių didelių apvaikščiojimų, seimų, seinelių, susivažiavimų. Jie pakelia upą, paskatina vietinius lietuvius prie geresnio veiklumo lietuvystėje.

Bet Baltimorės lietuviai ant nelaimės tokių iškilmių neturi (aš čia kalbu apie tautininkus). Tiesa buvo čia SLA. seimas 1911 metais, ir tai tik per didelę bėdą, per didelį baltimoriečių užsispirimą pasisekė jis gauti. Bet tai ir viskas.

Musų miestas šiuo žvilgsniu yra, gali sakyti, visai užmiršta kolionija. O taip, rodos, lyg neturėtų buti, nes vietiniai lietuviai yra sumanus ir darbštus žmonės.

Pavyzdžiui Lietuvių Dieną ir paskui talkininkų Bazaro lietuvišką skyrių jie labai gražiai surengė ir tuomi pralenkė net nekurias garsesnes lietuvių kolionijas, nes baltimoriečiai vien iš bazaro padarė gryno uždarbio daugiaus $3,000.00, ko nepadarė nei viena kita kolionija. O tas jau yra nebile koks musų miestui komplimentas.

Aukų rinkime, kaip nukentėjusiems nuo karės, taip ir Lietuvos neprigulmybei, baltimoriečiai surinko proporcijonališkai nemažiaus už kitas kolionijas.

Dabar baltimoriečiai norėtų parsigabenti Dr. Šliupą su prakalbomis, kad papasakotų, ką girdėjo Europoje. Tame reikale yra vedami susinešimai su new-yorkiečiais, bet iki šiolei negalima gauti žinios, kada Dr. Šliupas galės pributi Baltimorėn — nei ant laiškų neatsakynėja maršruto komitetas. Kodel musų miestą taip ignoroja?

Kitos sriovės čia siunčia savo agitatorius ir kalbėtojus vieną po kito, o tautininkų veikėjų negalima prisiprašyti. Nedyvai, kad ir šio miesto tautininkai yra, gali sakyti, visai neorganizuoti.

Tautininkas.

IŠ SIOUX CITY, IOWA.

Prakalbos. Liepos 8 d. pas mus atsibuvo prakalbos, kurias laikė p. J. Giraitis iš Chicagos Ill. Kalbėtojas gana švelnioje formoje, neužgaudamas kitaip manančių žmonių jausmų, aiškiai nurodė reikalą jungti visas musų partijas į daiktą, kaip išgavimui Lietuvai laisvės, taip ir josios atstatymui karei pasibaigus. Ragino žmones dėtis prie "Lietuvos" Atstatymo Bendrovės" ir pirkti šėrus "Vilniaus žemės banko," kurį organizuoja kun. Jonas Žilinskas. Tiems gi, kurie nenori dėtis prie augščiaus minėtų įstaigų ir kurie da diskredituoja jas, pramanydami nebutus dalykus, patarė sutverti kitas "geresnes," bile tiktai butų rengemasi prie Lietuvos atstatymo.

Paskiaus aiškino apie organizuojamą dienraščio bendrovę, kuri mano išleisti naują dienraštį "Lietuvą," patardamas patapti bendrovės dalininkais. Dienraščio šėrų išparduota apie 10. Žmonių buvo neperdaugiausiai, bet jiems prakalba, matomai, patiko, nes dauguma sako: Tokių prakalbų tai verta pasiklausyti, kur nėra užsipuldinėjama ant kitaip manančių žmonių.

Ketvirtosios Liepos apvaikščiojimą sutrukdė lietus, todel apie tai nieko negalima gero pranešti.

Niuronių Jurgis.

IŠ NEWARK, N. J.

Neužsiganėdinimas SLA. kuopoj.—Liepos 12 d. vietinė SLA. 245-ta kuopa laikė pusmetinį savo susirinkimą ir po apkalbėjimui kuopos reikalų, buvusio SLA. seimo delegatai M. Truska ir V. Ambroževičius, išdavė raportus.

Svarstant seimo nutarimus, pasirodė, kad kuopos nariai daug kuom nėra užganėdinti. Nariai prisispyrę reikalavo paaiškinimo, kodel iš tautiškų centų seimas nei vieno cento nepaskyrė kovai už Lietuvos neprigulmybę. Delegatai buvo priversti papasakoti apie visą dalyku stovį, iš ko paaiškėjo, kad net nekurie Centro Valdybos nariai neapreiškė prielankumo skirti aukas tam svarbiausiam musų tautos reikalui.

Tarp narių apsireiškė pusėtinai stiprus neužsiganėdinimas. Nekurie pradėjo išmėtinėti delegatams, sakydami: "Męs, nariai, dedam tuos centus tautos reikalams, o jųs, (delegatai) Seiman nuvažiavę, ignoruojate musų norą, ir tautos pinigus skiriate "negyviems" tikslams."

Tarp šios kuopos narių pasirodo taipgi didelis neužsiganėdinimas organo "Tėvynės" redaktorium, p. V. K. Račkausku, kurį nariai tikėjosi Seimas pamainys kitu.

Vienas narių atsinešė "Tėvynės" numerį 27-tą ir perskaitė straipsnį, kuriame iš tautiško susivienijimo norima padaryti socialistiškai — "bepartiviška" organizacija. Narys pradėjo kalbėti: "Matote, gerbiamieji, aš nuo seimo tėmiju musų organo "Tėvynės" taktiką ir matau, kaip ji viešai mus varo į socialistų maišą. Męs, sako, turim tiesą reikalauti, kad "Tėvynė" butų tautiško Susivienijimo organu, bet nevirstų už klapčiuką socialistų partijai."

Pasekmė to viso buvo tokia, kad kuopa išnešė protestą prieš "Tėvynės" redaktorių p. Račkauską. Nutarta siųsti protestas "Tėvynėn," o jeigu netalpintų, tai prašyti kitų laikraščių, kad patalpintų.

Kuopos Narys.

IŠ GRAND RAPIDS, MICH.

Apvaikščiojimas. Musų miesto paroda 4 d. liepos taip atrodė: "Koliumbia" vienoj rankoj turėjo kaspinus, o kiekvienos tautos atstovė laikė už vieno kaspino, kas reiškė, kad Amerika susideda iš visų tautų ir veda visas tautas.

Lietuvių tautą čia atstovavo p-lė Ona Zubrickiutė, pasirengusi Birutė ir atrodė taip žingeidžiai, kad laikraščių fotagrafistai gaudė ją, idant jos paveikslą nutraukus, kuomi lietuviai, žinoma, didžiuojasi.

Lietuvių divizija buvo lydima priešakyj Amerikos ir Lietuvos vėliavomis, po kurių sekė Lietuvių benas, o po to D. L. K. Vytauto kareivių dr-ja. Burelis lietuvių jaunuolių patįs savo kaštais susitaisė baltai-mėlynus kareiviškus drabužius ir savo grakščiu maršavimu papuošė visą lietuvių diviziją.

"Service Flag" nešė Panų Draugijos narės.

Originališkai išrodė taipgi lietuvių perengtas vežimas, ant kurio sudaryta gyva grupė vardu "Lietuvos Mokykla" sulyg garsios musų artisto Rymšos skulpturos, kur kaimietė lietuvė viena ranka verpia, o kitą vaikutį mokina. Amerikonai daug atydos į šitą vežimą atkreipė.

Vietiniai anglų laikraščiai per kelias dienas po to rašė apie lietuvių parodą, o padraug su tuo ir apie tai, kad lietuviai reikalauja sau neprigulmingos Lietuvos. Parodos paveikslai buvo visuose anglų laikraščiuose.

Šita paroda buvo tikru liudininku vietinių lietuvių vienybės.

D. V. Greičaitis.

Žinios Žinėlės.

Christopher, Ill.

= Darbai eina gerai ir uždarbiai neblogi, vienok naujai atvykusiems darbas nelengva gauti.

Anglių kasyklose No. 11, kur nesenai buvo ekspliozija, dabar jau vėl dirbama ir vartojama saugiausias lempas. Čia darbas lengva gauti.

Miestelis gražus. Lietuvių pusėtinas burelis.

Custer, Mich.

= Liepos 4 d. aplinkiniai lietuviai ukininkai surengė piknyką prie Round Lake ežero. Čia yra pusėtinai lietuvių ukininkų, nes jau manoma net apie savo lietuviškos bažnyčios statymą. Ukininkai žada visokios paramos.

Mahanoy City, Pa.

= Čia susitvėrė naujas politiškas kliubas vardu "Lithuanian Citizens Club" (Lietuvių Piliečių Kliubas). Tuojaus prisirašė 43 nariai. Kliubas žada pasidarbuoti dar šio rudens politiškuose rinkimuose.

Philadelphia, Pa.

= Vietinis klebonas, kun. J. J. Kaulakis apvaikščiojo 30 d. birželio savo kunigystės 25-metines sukaktuves. Apvaikščiojimas atsibuvo su bažnytinėmis apeigomis, o apart to buvo ir tam tikras vakaras parengtas.

Nashua, N. H.

= Nors visa šita valstija yra "sausa", bet žmonės parsigabena sau "šlapiosios" iš Massachusetts valstijos. Nelabai senai vieni lietuviški kumai taip nusišnapsojo, kad, veždami kudikį į krikštą, jį pakeliui pametė.

Shenandoah, Pa.

= Tulas Staniškis, kuris Brooklyne, sakoma, privedęs prie bankruto lietuvių ko-operatyvę krautuvę "Labas", buvo laikęs čia savo dedės, A. Meškiuno, mėsinyčią. Nesenai jis pabėgo—sakoma, nuo kariumenės. Išeidamas jis tuk pasakęs: "Jeigu nori mane paimti į kariumenę, lai ieško."

Tamaqua, Pa.

= Pranas Karaliunas, pastojusis laisvanoriu kariumenėn, kaip pranešama, likosi užmuštas mušiuose. Jo brolis Petras dar 1916 m. likosi užmuštas angliakasyklose. Buvę geri vaikinai. Paėjo iš Klepočių kaimo, Seinų pav., Suvalkų gub.

And You are only asked to save and not waste Food

"LIETUVA"
Lietuvių Savaitinis laikraštis
Leidžia Lithuanian Publishing Co.
914 W. 33rd St. Chicago Ill.

Redaktorius Adv. Bronius K. Balutis.

Visi laiškai, korespondencijos ir rankraščiai, skiriami talpinimui laikraštyje, privalo buti pažymėti autoriaus parašu ir adresu. Pasirašantieji pseudonimais privalo paduoti ir savo tikrą pravardę Redakcijos žiniai.

Redakcija pasilieka sau teisę prisiųstus jai rankraščius taisyti ir trumpinti.

Netinkami laikraščiui rankraščiai, pareikalavus autoriui, bus jam grąžinami tik tuomet, jeigu su rankraščiais bus prisiųsta ir užtektinai krasos ženklelių.

Reikia visada rašyti plunksnos paliekant plačius tarpus tarp eilučių, ir tik ant vienos pusės lakšto.

Apžvalga.

20—True traslation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 24th day of July, 1918, as required by the act of October 6 1917.

LIETUVIŲ ARMIJA.

Pereitos sąvaitės telegramai nustebino gal ne vieną, kuomet jie pranešė apie Lietuvių armiją iš 35,000 vyrų, kurie po vadovyste gen. Klimaičio sumušė bolševikus ir užėmė miestą Vitebską, Lietuvos parubežyj.

Kitas telegramas pranešė, kad ta lietuvių armija, sumušus bolševikus, traukia linkui Petrogrado. Už kelių dienų atėjo vėl telegramas, kad ta armija paėmė Dvinską, buvusią stiprią rusų tvirtovę prie Dauguvos upės. Šita paskutinė žinia išrodo neaiški, nes Dvinskas, kaip manyta, buvo vokiečių rankose ir vargiai galima butų daleisti, kad tokia nedidelė sulyginamai armija vestų mušius ant dviejų frontų: prieš bolševikus ir prieš vokiečius.

Kaip ten vienok nebutų, išrodo neabejotinas faktas, kad Lietuvių organizuota armija gyvituoja ir veikia Lietuvos parubežiuose. Ji, neabejotinai, yra iš buvusių Rusijos armijoj lietuvių.

Tai yra gera žinia. Nes lietuvių armija, kad ir nedidelė, šiuo laiku gali dideliai Lietuvos neprigulmybei pasitarnauti. Daleiskim, jai pasisektų pasiekti, užimti ir apvalyti Petrogradą, o po to susisiekti su anglo-amerikoniška kariumene, kuri kaip pranešama veikia ant Murmansko pakraščio, leisdamasi apačion išilgai geležinkelį linkui Petrogrado.

Ir štai jųs turėtumete seną rytinį frontą, atnaujintą čia pat ant vietos, o tas butų milžiniškos svarbos dalykas talkininkams, o su tuo, žinoma, ir pačiai Lietuvos politiškai ateičiai.

Su šiokiu-tokiu parėmimu šita lietuvių armija galėtų išaugti į pusėtiną jiegą, nes ji pritrauktų prie savęs ne tiktai lietuvius, buvusius pirmiaus rusų armijose, bet ir lietuvius iš skersai rubežiaus—iš pačios Lietuvos, kurie dabar yra po vokišku batu.

Nėr abejonės, kad jie noriai pasinaudotų gera proga atsimokėti ir pakutenti kaizerį.

21—True translation filed iwth the postmaster at Chicago, Ill., on 24th day of July, 1918, as required by the act of October 6 1917.

AR BOLŠEVIKŲ GALAS ARTINASI?

Daug ženklų rodo, kad bolševikų režimo galas nepertoliausia.

Pastarųjų laikų telegramai parodo, kad bolševikai turi pilną kontrolę vos Maskvos miesto ir neperdidžiausių apskričių aplink Maskvą. Archangelsko ir Vologdos gubernijos atsidalino, visi Uralo ir pa-Volgio apskričiai yra čecho-slovakų rankose; piet. ryčiuose kazókai nepripažįsta Lenino ir Trockio diktaturos; vakaruose lietuvių armija po gen. Klimaičio vadovyste muša bolševikų gaujas. Siberija taip pat išslydo jiems iš rankų; net pačioj Maskvoj tik bolševikiški durtuvai, kulkasvaidžiai ir "sušaudymai ant vietos" dar ant valandos sulaikė griuvantį Lenino-Trockio sostą.

Ar ilgam? Tą ateitis parodys. Ex-caro nušovimas be jokio teismo duoda teisę manyti, kad bolševikai, abejoja apie tai, ar ilgai jie galės laikytis ir todel desperacijos pagriebti, bejiegio keršto stumiami nužudė ex-carą be jokio teismo. Tikrai, jei-gu bolševikai jaustųsi stipriais, jie butų, bent šiokio-tokio teismo formališkumų, bent del pasaulio akių, prisilaikę. Bloga yra ta demokratija, kurioje net didžiausis piktadarys nėra išklausomas bešališkojo teismo, kuris yra teisybės reiškėju. Jokia valstija, jokia valdžia negali remtis ant tokios tvarkos, kur žmogus—kad jis butų ir aršiausis—butų nušaujamas, kai šuo. Tokia tvarka vartojama tik plešikų ir galvažudžių šaikose.

Ir bolševikų valdžia, nušovusi ex-carą be jokio teismo, tuomi parodė savo, kaipo valdžios, bejiegumą, desperaciją ir baimę, kad netrukus jai prisieis kraustytis. Kitokio išaiškinimo nėra.

2—True translation filed iwth the postmaster a Chicago, Ill., on 24th day of July, 1918, as required by the act of October 6 1917.

PURVINAS DARBAS.

Amerikiečiai labai piktinosi, kuomet karės pradžioje kvaili, ar sufanatizuoti lietuviai katalikai Suvalkų gubernijoj pradėjo tuometinei rusų valdžiai skųsti lietuvius protestonus kaipo pro-vokiečius, arba vokiškus šnipus. Tai buvo šlykštus, purvinas darbas, nevertas lietuvio vardo,—nes tarimai buvo neteisingi, išsaukti tikybinio fanatizmo.

Dabar pradeda ir pas mus, amerikiečius, atsikartoti panašųs darbeliai, už kuriuos padoriems lietuviams prisieina rausti.

Šiame numeryj yra korespondencija iš Newark, N. J., kur vietinės draugijos, sakoma, apskundė, kaipo Vokietijos šalininką, žinomą vietinį lietuvį p. V. Ambrozevičių.

Skundo priežastim buvo, kad jis su kitais pasipriešino socialistų žinomoms rezoliucijoms, kuriose protestuojama po teisybei ne tiek prieš Vokietiją, kiek valdžiai įskundžiama pro-germanais nekurias lietuvių srioves, ypač katalikus-klerikalus.

Štai minėtos draugijos ir skundžia p. Ambrozevičių, bet apleidžia visus kitus motyvus, o motyvuoja savo skundą tik ta dalimi savo rezoliucijos kur jie "komufliažina" savo menamu anti-vokiškumu.

Kas pažįsta p. Ambrozevičių, tas žino, kad jis niekados nebuvo pro-vokiečiu, bet didžiausiu talkininkų šalininku. Draugijų skundas, todel, yra aiški klasta ir nepadorus darbas. Jis yra iššaukta's ne lojališkumo jausmu, bet partijinio keršto jausmu ir to skundo autoriams privalo buti tikra gėda už tai.

Jeigu yra nesutikimai tarp sriovių, tai reik kovoti kitokiais budais. Pavartotas prieš minėtą lietuvį budas turi visus purvino darbo ženklus.

Ir nesunku yra suprasti iš pirmesnių korespondencijų ir iš paties protesto, kelo tai yra darbas. Minėtos rezoliucijos yra "Naujienų" padaras ir jos vienminčių buvo visur pervarinėjamos.

Bet pagalios gal nei nereik tiems sufanatizuotiems tamsiems žmonėms stebėtis. Juk net nekurie musų laikraščiai (kaip, pavyzdžiui, "Naujienos" su "Draugu") kaune diena iš dienos vienas kitą kaizeristais vanoja.

Žmonės seka, ko "mokytojai" mokina.

KATALIKAI IR PARTIJOS.

"Darbininkas," organas "Am. Lietuvių R.-Katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos," svarsto klausimą: ar katalikai sudaro vieną frontą, t. y. ar jie yra, ir gali buti vienybėje visuose reikaluose. Ir atsako, kad "tikėjimo išpažinime" jie yra "pilnoje vienybėje." Bet politikos klausime yra kas kita.

"Politikoe gyvenime — rašo "Darbininkas" — tarpe katalikų nėra ir negali buti vienybės. Čia niekas nevienodina katalikų pažvalgų, niekas neorganizuoja ir negali suorganizuoti vienos katalikiškos politiškos partijos. Tarpe katalikų visų tautų yra monarchistų, respublikonų ir k. Panašiai tegali buti ir tarpe lietuvių katalikų.

Bet politikoj katalikų skirstymuisi turi buti ir yra rubežiai Katalikai negali dėtis su tokiomis politiškomis partijomis, kurios turi prieštikybinę arba prieškrikščionišką pakraipą."

Vieton katalikai "negali dėtis su tokiomis politiškomis partijomis, ir tt.," matomai, norėta pasakyti "Katalikai negali buti nariais tokių politiškų partijų ir tt." Tuomet butų nuoseklumas, nes "dėtis" su kitomis partijomis katalikai ne tik gali, bet ir faktiškai ne sykį dėjosi. Vokietijos parlamente, pavyzdžiui, "katalikiška" partija vadinama Centrumu tankiai "dėjosi" balsavimuose su Vokietijos social-demokratų partija prieš kitas partijas.

Vienok pat svarbiausoji minėtos ištraukos mintis yra ta, kad katalikų laikraštis bene pirmu sykiu pas mus pagalios pripažįsta, kad politikos gyvenime "negalima suorganizuoti vienos katalikiškos politiškos partijos."

Tai yra sveika mintis, kurią męs atkartotinai ir pažymėdavom ir aiškindavom. Bet jeigu taip, tai reik nustatyti ir koks nors vardas tai politiškai partijai, ar partijoms, prie kurios katalikai glaudžiasi.

Iki šiol mėginta sutverti "katalikų partiją" ir ji vadinta, noroms-nenoroms, klerikališka partija. Koks ar koki gi dabar tų jų politiškų partijų vardai yra?

Tą butų gerai nustatyti, tuomet galima butų žinoti, su kokių politiškų pažvalgų žmonėmis reikalą turime. Tas prašalintų daug bereikalingų kalbų, ginčų ir net pykimosi už tinkamus ar netinkamus partijų vardus.

Gerai yra, kad galų-gale žmonėms pradedama aiškinti, kad politika yra vienas dalykas, o tikyba yra kitas dalykas.

KAIP NUSPRĘSTŲ.

"Nekoks yra paukštis, kuris savo lizdą teršia",—arba ir tas, kuris kitam padeda savo lizdą teršti.

Tokiame padėjime atsiranda vienas musų laikraštis, kuris sakosi esąs didelis kovotojas už tikrą Lietuvos laisvę.

Jis nesenai pataĺpino straipsnį, kuriame stengiamasi prirodyti, kad Lietuva negalinti buti neprigulminga, nes anot jo Lietuva, tai tik "viena Kauno gub." su šiokiomis-tokiomis apkarpomis...

Todel esą geriaus Lietuvą butų atiduoti po Rusijos sparnu.

Bet jeigu dar kasnors drįstų abejoti apie tai, kad jis kovoja už "Lietuvos laisvę", tai jis duoda **dar vieną** gerą ir neabejotiną prirodymą, kaip gerai jis velija Lietuvai ir kaip širdingai jis trokšta Lietuvos laisvės.

Jis rašo dviejų špaltų straipsnį apie Vilniaus miesto likimą. Straipsnyje prirodinėjama, lenkiškų laikraščių ištraukomis, kad Vilnius turįs priklausyti Lenkijai, ir kad lietuvių pretensijos prie Vilniaus yra vien—sentimentalizmas. Straipsnio išvadą jis daro tokią:

"Už lenkų norą savinties lenkišką Vilnių, jie [suprask: lietuviai tautininkai ir klerikalai] skaito juos lietuvių tautos neprieteliais, ir parangus yra stoti kadir karėn su lenkais. Bet ar teisingai? Galima juk neabejoti, kaip Vilniaus likimas butų nuspręstas, jeigu jį spręstų patįs Vilniaus miesto gyventojai."

Taigi kaip sykis tame ir pasirodo visas silpnumas ir netikimas to bolševikų įskiepyto obalsio apie "apsisprendimą".

Jeigu pats Vilnius turėtų apie save spręsti, tai jis neabejotinai "apsispręstų" prie Lenkijos. Bet jeigu ir pats Milwaukee spręstų apie save, tai nusispręstu prie—Vokietijos; jeigu pats Berdičevas spręstų apie save, tai jis nusispręstų prie—Palestinos.

Koks rimtas vyras,—o juo labjaus, koks geras lietuvis—gali panašius receptus lietuviams siulyti?

Reik tikrai apgailestauti, kad lietuviškas laikraštis, dargi įsisteigusis "Lietuvos Laisvės" fondą, tokiais absoliučiai neliogiškais kaip istoriniu, taip moraliniu, taip valstybiniu žvilgsniu išvadžiojimais kala retežius ir pats paduoda juos lietuvių priešams, idant jie jais Lietuvą surakintų, padarytų bejiege ir pasiliktų sau tą, ką jie nuo Lietuvos anais laikais išplėšė. Užtarti Vilniaus atidavimą lenkams, reiškia tą patį, ką užtarti vagį, kuris pavogė tavo automobilių ir "nupentavo" jį kita spalva, kad jo svietas iš paviršiaus nepažintų.

Iš laikraščių. "Draugas" liepos 19 d. 1918 m. talpina kun. F. Kemešio pranešimą, kad jis 13 d. liepos atsisakė iš "Draugo" Redakcijos komiteto nario vietos ir jog "nuo to laiko nebeneša savo dalies atsakomybės už "Draugo" turinį."

"Draugo" dabartinėji redakcija jokių pranešimų tame reikale nepaduoda. Viršminėtos aplinkybės, kaip kad ir einantieji gandai apie stambesnius viduryje dešiniosios musų sriovės "nesusipratimus," apie kuriuos buvo ir pačiame "Drauge" užsiminta kiek laiko atgal, duoda pamatą manyti, kad kun. Kemešio rezignacija yra pasekmė pusėtinų trinimusi dešiniosios sriovės viduryje.

Kas atsako už dabartinę "Draugo" pakraipą, apie tai nepranešta.

Mintys ir Faktaį Apie Lietuvą.

Rašo J. A.

(Tąsa iš pereito numerio).

Chemiškų trašų neturėjo kaimietis už ką nusipirkti, neigi valdžia, nulupusį jam paskutinį kailį, mėgino rupintis, kad jam palengvinus tame kokius nors budu. Bankų susišelpimui jam truko. Dirva be trašų, be tinkamo apdirbimo nekartą vėl sėta budavo.

Ir metas nuo meto tokia ukininkystė Lietuvos ukį ne augštyn kėlė, bet žemyn puldė.

Maža to, kad iš valdžios pusės Lietuvos ukininkas jokios paramos negalėjo gauti. Jis ir pats, jeigu savo locnomis pastangomis butų mėgines savo ukį kelti, to padaryti **negalėjo.**

Valdžia savo politiškų išrokavimų vedama, užkirto jam ir tuos kelius, kuriais jis pats, be valdžios, butų sau pagelgą susiradęs.

Ukininkystė yra mokslas, — mokslas nuolatai besivystantis, besigerinantis. Gerai ukį vesti reikia podraug ir mokintis, sekti jo besivystymą kitur ir pas save namie tai pritaikinti.

Be tam tikrų knygų, raštų, laikraščių ukio tinkamai vesti negalima, kaip negalima išmokti skaitymo be elementorius. Bet kaip sykis tasai lietuviškas elementorius, knygos, laikraščiai, paskaitos etc, lietuviui ukininkui buvo uždraustos. Visas savo žinias apie ukininkystę jis turėjo semti "iš savo širdies," kuri buvo jo vienatinė knyga. Tik tą savo knygą, anot Duonelaičio žodžių, "į Dieviską žiurėdamas Ranką," jis skaitė. Mokyklos jam buvo uždraustos. Apie 1890 metus visoj Lietuvoj buvo išviso **tik trįs** pradinės ukininkystės mokyklos: dvi Kauno gubernijoj ir viena — Vilniaus gub.

Iš tų trijų — ir tai pradinių — mokyklų turėjo šviesa plaukti septyniems milijonams Lietuvos šalies ukininkų (Galima taip pasakyti, nes Lietuvoje 70—80% visų gyventojų yra ukininkai. Vėliaus gi ir tas mokyklas uždaryta. Ir šalis, kuri vien tik ukiu pasilaikė, likosi ir be tų menkučių šviesos kibirkščių. Lietuva, kaip rodėsi, turėjo amžinos nakties tamson ir skurdan pasinerti.

Bet taip nebuvo. Lietuvos žemelė, nors kuone priešistoriškais budais šeimininkauta, gausiai derėjo, tarsi atsidėkavodama Lietuvos ukininkui už tai, kad jis jos neapleido, kad jis svetimiems jos užleisti nenorėjo.

Dar 1878 metuose, kaip matosi iš lentelės No. 7, ji išduoda 7 milijonus pudų javų daugiau negu Lietuvos gyventojai turėjo progą patįs sunaudoti. Dar tuose metuose vidutiniškas Lietuvos derlius yra veik lygus derliui garsaus Ukrajinos juodžemio. Dar 1890 metuose Latvijos žemė, savo sudėjimu lygi Lietuvos žemei, bet truputį liuosiau ukininkaujama, išduoda daugiau negu Suv. Valstijų ukė (žiurėk lentelę No. 6 pereitam numeryj).

Tas gali mums duoti nors šiokį-tokį paviršutinį supratimą apie Lietuvos žemės gausumą.

Žymios vienok permainos įvyko Lietuvos javų derliuje su pradžia šio 20-to šimtmečio. Kuomet laikotarpyj tarp 1878—1885 metų Kauno gubernija dave 4,000,000 pudų javų perviršiaus, 1900—1902 metais tas perviršis siekė vos 566,000 pudų, t. y. aštuonis sykius sumažėjo. Gi visa Lietuva, kuri 1878—1885 metais turėjo javų 7,000,000 pudų perviršiaus, nuo 1900 iki 1912 metų jau yra priversta pati sau dasipirkti suviršum 10,000,000 pudų javų,—jos locnas ukis jau jos neišmaitina. Iš to aišku, kad į 20 metų Lietuvos produktyviškumas nupuolė ant 17,000,000 pudų javų.

Toks didelis nupuolimas yra vertas artimesnio apsvarstymo, nes turi gi buti tam tikros priežastįs.

Žinome, kad "rusifikacijos pavietrė" Lietuvoje prasidėjo sykiu su antruoju lenkmečiu, t. y. nuo 1863 metų. Tais metais Rusijos satrapas, gen. Muravjev, Lietuvoje sau vardą "Koriko" dirbosi.

Tukstančiai lietuvių žuvo ant kartuvių, kiti tukstančiai puvo kalėjimuose, arba kankinosi Siberijos katargose. Skaitlius Lietuvos žemės apdirbėjų tukstančiais mažinosi.

Muravjevas Lietuvą "romina".

Iš kitos vėl pusės prasidėjo masinės konfiskacijos Lietuvos turtų: žemių, miškų ir t. t. Grobta visur ir viskas, kas tik godaus gudo akin papuolė. Sykiu su tuo Lietuvą užliejo banga rusiškų činovninkų, žandarų popų, inspektorių, nastavninkų Lietuvos rusifikacijos varymui Visoki mokesčiai ne tik tos visos 'rusiškos pavietrės" užlaikymui, bet ir pačios centralinės Rusijos įstaigų užlaikymui prislėgė Lietuvos šalį beveik nepanešama našta. Muravjevas-Korikas visomis šitomis priemonėmis Lietuvą, anot savo locnų žodžių, "romino", idant ji bevaisė pasiliktų.

Išsyk Lietuva, šio smugio paversta ir apsvaiginta, aptilo. Vienok netrukus kova tarp augštesnės lietuvių kulturos ir cariškos brutalės satrapijos turėjo apsireikšti ir apsireiškė. Lietuvos žmonės pradėjo rinkti visas savo jiegas atsispirimui prieš brutalę maskoliaus spėką gi tas metai nuo metų vis didino savo konfiskacijas Lietuvos žemių ir turtų. Metai po metų dideli žemės plotai tapo valdžios užgriebiami. Idant valdžios iždas nuo to nenukentėtų ji juo didesnius mokesčius krovė ant likusios žmonių rankose žemės. Žemės plotai mažėjo, gi mokesčiai augo. Išlengvo, beneužginčinamai, Lietuva į vis didesnį vargą grimzdo,—artinosi prie išnykimo, kas ir buvo valdžios programu.

Pirmiaus parodytos skaitlinės apie javų exportą ir importą nuo 1878 iki 1912 metų tą neužginčinamai mums parodo. Lietuva, 1878 metais galėjusi parduoti milijonus pudų javų, 1910 metuose jau turi savo locnam išmitimui prisipirkti net 10,000,000 pudų javų.

Podukrės netunka.

Tokią naudą Lietuva turėjo iš Rusijos valdžios šeimininkavimo. Tokia naudą ji turėtų ir iš kiekvienos svetimos valdžios šeimininkavimo. Svetimai valdžiai Lietuva visuomet negali buti kuo kitu, kaip tik podukre. O kas matė, kad podukrė ar posunis kuomet nors pas močeką nutuktų?

Tik laisvoje šalyje—neprigulmingoj politiškai nuo svetimų viešpatijų,—šalies ukis ir žmonių gerovė gali pasekmingai gerintis. Tas yra paprasta, elementarė, neužginčijama tiesa.

1904—1905 metais kilusi Rusijoj revoliucija atsimušė galingomis bangomis ir Lietuvoje. Teisybė, šita revoliucija nepagerino Lietuvos ukio tiesioginiu keliu. Tačiaus po jos Lietuva truputi apsivalė ir atsirado proga lietuviams laisviaus savo gyvenimo pagerinimu užsiimti.

Zavadzkis Vilniuje ištuštino savo lentynas nuo lietuviškų knygų; iš Vilniaus ir Kauno gubernijų nusidangino atgal į Rusiją keli šimtai maskoliškų mokytojų ir uredninkėlių, kuriems Lietuva, pirmiaus buvusi "šilta" vieta, dabar pasidarė "perkaršta".

Atgavus spaudą, Lietuva pradėjo milžiniškais žingsniais progresuoti visais atžvilgiais—ukyje nemažiaus negu kituose: draugijos, rateliai, kaip grybai pradeda augti, ukiui pašvęsta "literatura"—knygos, brošuros, laikraščių tam tikri priedai—įgija vis didesnį pareikalavimą. Pasekmėje—pagerinti budai žemės apdirbimo, įvedimas naujų įvairių pagerinimų, padidinimas žemės ir abelnai ukio išnašumo ir apskritai augimas šalies žmonių gerovės.

Bet šitas naujai išsprogęs ir bepradedąs gražiai vystytis gerovės bumburys netikėtai tapo šalnos nukąstas 1914 metais, kuomet visapasaulinė karė parbloškė tik-ką kįlančią Lietuvą.

Iš šitos nors paviršutinės apžvalgos aišku šie dalykai: budama politiškame prispaudime, vergijoj, Lietuva buvo ant paties vargo dugno; įgijus tik trupučiuką laisvės po 1905 metų, ji šuoliais pradėjo savo gerovę auginti; nėr abejonės, kokios gerovės ji pasiektų, budama pilnai laisva, neprigulminga šalimi.

J. A.

1—True translation filed iwth the postmasterat Chicago, Ill., on 24th day of July, 1918, as required by the act of October 61917.

Truputis Naminių Užjurių.

Vyrai, einanti už jurių kariauti už mus, apvalyti pasaulį nuo Kaizerizmo vėžio ir padaryti jį saugiu demokratijai ir civilizacijai, randa reikalingu buti nuolatiniam susinešime su savo namais, su savo mylimais, su savo draugais ir giminėmis, jie randa reikalingu atstumimui gailesties ir nuošalumo, dėl užtikrinimo, kad jie nėra užmiršais, dėl atsigaivinimo, kad jų pasiaukavimas, yra apverinamas, dėlei sustiprinimo, jųjų ištvermės bei drąsos. Taigi, yra priederme kiekvieno turinčio ką nors iš giminių ir pažįstamų užjuryje militariškoj tarnystoj—arba net ir avinimosi stovykloj, rašyti jam nuolatai ir kitokiais bulais prirodyti jam, kad jisai nėra užmirštas.

Tai nepaliečia vien susirašinėjimą giminių su nariais šeimynos, giminių, buvusių są-moksleivių, draugų, bet taipgi su sandarbininkais iš vienos dirbtuvės, iš tos pačios staigos, iš to paties ofiso; kadangi negali buti kareiviui nieko linksmesnio ir daugiau padrąsinančio, išskiriant gal aiškus nuo savo šeimynos, negu kada jisai gali palaikyti ryšius su vietomis, kur jisai buvo veikliu prieš jo pastojimą prie militariškų pareigų, kada dvasioje jisai yra perkelianas tarp savo sandraugų darbininkų ir gali žiurėti link priėmimo, kokį jisai apturės kuomet jisai vieną dieną sugrįš apkrautas garbe, pripažintas kaipo vyras, kuris išpildė savo švenčiausias pareigas, kuomet jisai sugrįš.

Ir nemažiau linksminančiu kareiviui yra faktas, kad staiga, kurioje jisai dirbo, palaiko ryšius su juom ir laiko į visados savo nariu. Puikus pavyzdys kaip Amerikoniška įstaiga gali be pertraukos laikytis ryšyje su savo buvusiais darbininkais, iššaukta's karės į veikimo laukus ir kaip ji gali nuolatai laikyti juos savo nariais, yra paluodamas firmos Wilson ir Kompanijos, keno skerdyklų, skardinėn dėjimo ir kitos įstaigos yra randamos ne vien Chicagoje, bet ir keletoje kitų vietų.

Birželio mėnesio laidoje "Wilsonian" žurnalo, kurį eidžia ši įstaiga, randama labai užimantį skyrių, pašvęstą vyrams "tenai". Priešakyje randama antrašai vietų, kur vyrai iš Wilson įstaigos gali nuvykti, kuomet yra New York, Paryžiuje, Londone, Italijoje, etc. Kaip smagu yra kareiviams, ar jie yra kelionėje, arba ant atlaidų, jie atvyksta į tokią vietą kaip Paryžius arba Londonas ir neturi jokių pažįtsamų tenai, jie gali nueiti į vietą kur gaus informacijų, patarimų, arba pagelbos laikuose, kuomet ranlasi kėblume ar reikale.

Wilsono firma yra davus patarnavimą vieno savo atsakančiausių ir gabiausių valdininkų, p-o Elbert Beeman iš vyriausiojo ofiso Chicagoje Raudonamjam Kryžiui. P-as Beeman dabar gyvena Paryžiuje ir nors jo laikas užimtas darbu karės organizacijai, jisai visuomet randa laiko apžiurėti vyrus iš Wilson ir Kompanijos ir palaikyti ryšus su jais. Wilson ir Kompanijos darbininkams yra paliepiama kiekviename atsitikime reikalo ar bėdos rašyti jam arba pributi į Wilson ir Kompanijos Paryžiaus skyrių su ofisais prie 51, Rue Jeau Jacques Rousseau, kur taipgi galima rasti p-ą R. C. Hall. P-as Beeman turi savo apyvartoj fondą iš apie penkiolikos tukstančių frankų pirkimui reikmenų Wilson ir Kompanijos vyrams. Ši suma paeina iš fondo dvidešimts tukstančių doliarių, padovanotų tam tikslui per darbininkus ir firmą Wilson ir Kompanijos.

Vyrams yra prisakoma rašyti redaktoriui žurnalo "Wilsonian" su prižadu, kad jų laiškai bus talpinami išisai arba bent iš dalies. Kaip šitas prigelbsti palaikymui draugiškų ryšių sandraugų darbininkų ir tarpe narių užvaizdos ir darbininkų, nėra reikalo aiškinti.

Kai-kurie laiškai ir straipsniai telpanti "Wilsonian" yra tikrai užimanti. Taip pavyzdžiui skaitoma: "Jim Foey vieną dieną mes bombas ant Berlino, Jisai yra sunus Thomas Foley, ofiso naktinio sargo.

"Aš turiu dar dvylika namie"—sako p-as Foley,—"bet jie negali eiti; jos yra merginos."

Kita žinelė: "Sergt. Ralph J. Winslow negalėjo išvengti, bet ėjo muštis—jo tėvas buvo Naminės Karės veteranas. Kuomet buvo civiliškame gyvenime, jisai dirbo Bangor, Maine, skyriuje."

Šitokiu budu ir panašiai, ryšiai yra be pertraukos palaikomi tarp įstaigos ir savo "vaikų fronte." Jeigu kareivis turi šeimyną, su kuria susirašo, jisai turi, ačiu šiam suvarkymui, dvi šeimynas, kurios rupinasi juomi. Jeigu jisai neturi giminių, ši įstaiga užstoja stoką šeimynos.

Šie tėmijimai tikrai turėtų buti pasekti kitų įstaigų.—Apgarsinimas.

"Lietuvos" skaitytojau! Ar pats jau pagelbėjai mums prie įsteigimo dienraščio? Męs laukiame tavo žodžio.

2'—True translation filed iwth the postmasterat Chicago, Ill., on 24th day of July, 1918, as required by the act of October 6,1917.

Amerikos Lietuvių Centralio Komiteto Atskaita.

Kopija raporto valdžios užtvirtintųjų skaitvedžių MARWICK MITCHELL, PEAT & CO., kurie peržiurėjo visas Centralio Komiteto knygas Balandžio m. 1918.

MARWICK, MITCHELL, PEAT & CO.
Chartered Accountants
79 Wall Street, New York, N. Y.

M. W. Bush, Esq. Treasurer, May 2, 1918.
Lithuanian Central War Relief Committee,
320 Fifth Avenue, New York.

Dear Sir:

In accordance with your instructions we have made an examination of the records of the Lithuanian Central War Relief Committee, for the purpose of verifying its receipts and disbursements from November 1, 1916, to December 31, 1917, as summarized in the following statement:

RECEIPTS.

Lithuanian Day Receipts, as per Late Executive Secretary's printed Report:		
Donations, Contributions, Collections, etc.:		
Amount sent direct to American Red Cross		$129,933.98
Amount received by Liberty National Bank sent direct to American Red Cross		39,841.19
Amount received by Central Committee:		
Wilkes Barre		5,315.38
Minersville		2,215.26
Lithuanian Day Receipts, per Treasurer, New York:		
Miscellaneous Collections, etc. as per Books $9,229.19		
Less amount already reported in the total of $39,841.19 received by Liberty National Bank	8,532.25	696.94
Miscellaneous Collections not on Committee's Books, reported as received by American Red Cross		4,500.70
Other Receipts, per Treasurer, New York:		
Donations, Collections, etc.		$ 13,485.35
Refund of Deposit to League of the Allies		1,000.00
Sundry Advances		556.70
Loan Received		1,500.00
		$199,045.50

DISBURSEMENTS.

Amounts paid to American Red Cross			$176,863.28
Lithuanian Day Expenses, per Late Executive Secretary's Printed Report:			
At Wilkes Barre: Salaries	$1,012.57		
Travelling Expenses	487.65		
Printing	766.20		
Postage, telegrams & Miscellaneous	892.76		
		$3,159.18	
At Minersville: Collecting Boxes		$1,325.00	
Postage, telegrams, printing ant miscellaneous		202.82	
Buttons, etc. for 3rd Secretary		600.00	
Sundry expenses for 3rd Secretary		173.47	
		$2,301.29	$5,460.47
Other Expenses, per Treasurer, New York:			
Salaries	$1,532.75		
Office Expenses	172.23		
Printing, etc.	2,262.51		
Office Rent	565.00		
Travelling Expenses, Lecturing, etc.	442.20		
Hero Land Bazaar Expenses	1,231.75		
Advertising	81.96		
Miscellaneous	9.34		
Miscellaneous Litnuanian Day Expenses	15.84		6,313.58
League of Allies—Deposit (Refunded, see contra)			1,000.00
Swedish Lithuanian Committee, Stockholm			5,000.00
Cash as at December 31, 1917:			
In Bank		$2,343.13	
On hand: Treasurer	$164.01		
Secretary	401.03	565.04	2,908.17
Loan Repaid			1,500.00
			$199,045.50

Cash in Hands of American Red Cross at December 31, 1917, as per their letter dated February 20, 1918:

Amount Received	$176,863.28
Disbursements	49,500.00
Balance as at December 31, 1917	$127,363.28

The Lithuanian Day receipts and disbursements were taken from the printed report prepared by the late Secretary, Mr. Šalčius. These receipts are in agreement with memorandum books submitted, but no further verifications was possible. With the exception of cash payments for postage, telegrams, etc. we verified all disbursements either by cancelled checks or satisfactory vouchers.

The amount paid over to the American Red Cross, as stated in the Committee's records, is short $4,500.70 of the amount acknowledged by the American Red Cross in their letter of February 20, 1918.

We were unable to verify the receipts of the Treasurer. Since May 1, 1917, we vouched the disbursements by cancelled checks. Prior to that time, no bank account was kept and vouchers were not available.

The cash balances, as at December 31,1917, were verified by certificates received from the bank, the Treasurer and the Secretary.

Yours truly,

MARWICK, MITCHELL, PEAT & CO.

Išvertus lietuvių kalbon, tas skamba sekančiai:

MARWICK, MITCHELL, PEAT & CO.
Čarteruoti Knygvedžiai
79 Well Street, New York, N. Y.

p. M. W. Bush, iždininkui Gegužio 2 d., 1918.
Lietuvių Centralinio Komiteto,
320 Fifth ave., New York.

Gerbiamas Tamista:

Centralinio Komiteto rekordų su tikslu patikrinti jo įplaukas ir išmokėjimus nuo lapkr. 1 d .1916 m. iki gruodžio 31 d., 1917 m., kaip tas yra sutraukta sekančiame pranešime:

Sulyg jusų įsakymų męs padarėme peržiurėjimą Lietuvių

ĮPLAUKOS.

Lietuvių Dienos įplaukos, kaip tas parodoma paskutiniame komiteto sekretoriaus raportė:		
Padovanojimai, aukos, kolektos ir t. t.:		
Suma, pasiųsta tiesiog Am. Raud. Kryžiui		$129,933.98
Suma gauta Liberty National Banke ir pasiųsta tiesiog Am. Raud. Kryžiui		39,841.19
Suma, gauta Centr. Komiteto:		
Wilkes Barre		5,315.38
Minersville		2,215.26
Lietuvių Dienos įplaukos per Iždininką, New Yorke:		
Įvairios kolektos etc., kaip knygose pasirodo $9,229.19		
Atitraukus nuo to jau įskaitytą sumą abelnoj sumoj $39,841.19, gautų Liberty National Banke	8,532.25	696.94
Įvairios kolektos, nepažymėtos Komiteto knygose, paskelbtos kaipo gautos Raud. Kryžiaus.		4,500.70
Kitos įplaukos per iždininką New Yorke:		
Aukos ir kolektos		13,485.35
Sugrąžinimas depozito Alliantų Lygai		1,000.00
Smulkųs avansai		556.70
Paskola gauta		1,500.00
		$199,045.50

IŠMOKĖJIMAI.

Sumos, išmokėtos Raud. Kryžiui			$176,863.28
Lietuvių Dienos išlaidos, kaip parodoma paskutiniame Kom-to raporte:			
Wilkes Barriuose: Algos	$1,012.57		
Kelionių iškaščiai	487.65		
Spauda	766.20		
Krasa, telegramai ir smulkm.	892.76		
		$3,159.18	
Minersvillej: Kolėktų dėžutės	$1,325.00		
Krasa, telegramai, spauda ir įvairumai	202.82		
Guzikėliai, etc. 3-čiam sekretoriui	600.00		
Smulkųs expensai 3-čiam sekretoriui	173.47		
		$2,301.29	$5,450.47
Kitokios išlaidos iždininko New Yorke:			
Algos		$1,532.75	
Ofiso expensai		172.23	
Spauda ir t. t.		2,262.51	
Ofiso randa		565.00	
Kelionės išlaidos, prakalbos etc.		442.20	
Hero Land Bazaro išlaidos		1,231.75	
Apgarsinimai		81.96	
Įvairios išlaidos		9.34	
Įvairios Liet. Dienos išlaidos		15.84	6,313.58
Alliantų Lygos Depozitas (Sugrąžintas, tėmyk contra)			1,000.00
Švedų Lietuvių Komitetui Stockholme			5,000.00
Pinigais (cash) gruodžio 31 d. 1917 m.:			
Banke		$2,343.13	
Ant rankų: Pas Iždinin.	$164.01		
Ant rankų: Pas Sekretor.	401.03	565.04	2,908.17
Paskola atmokėta			1,500.00
Viso			$199,045.50

Gyvais pinigais Am. Raud. Kryžiaus rankose gruodžio 31 d., 1917 m., kaip jo laiške vasario 20 d., 1918 m. pažymėta:

Suma gauta	$176,863.28
Išlaidos	49,500.00
Lieka gruodžio 31, 1917 m.	$127,363.28

Lietuvių Dienos įplaukimai ir išmokėjimai yra paimti iš atspausdinto raporto, kurį prirengė buvusis sekretorius p. Šalčius. Šie įplaukimai sutinka su paduotomis mums momorandumo knygomis, bet tolimesnis patikrinimas nebuvo galimas. Išskyrus išmokėjimą pinigais (cash) už krasos ženklelius, telegramas ir t. t., męs patikrinome visus išmokėjimus arba "kanseliuotais" čekiais arba užgaėdinančiais "voučeriais."

Sumai, išmokėtai Am. Raud. Kryžiui kaip parodyta Komiteto rekorduose, truksta $4,500.70 prie sumos, pažymėtos kaipo gautos paties Am. Raud. Kryžiaus jo laiške vasario 20 d., 1918 m.

[Daugelis aukautojų pasiuntė pinigus tiesiog į Raud. Kryžių Centr. Komiteto vardu. Iš tų aukų ir susidarė tie $4,500.70, apie kuriuos čia kalbama. **Centr. Kom-to prierašas**].

Męs negalėjome patikrinti iždininko įplaukimų. Nuo geg. 1 d., 1917 m. męs išmokėjimus patikrinome "kanseliuotais" čekiais. Iki tam laikui nebuvo laikoma bankinis "akauntas" ir "voučerių" negalima buvo gauti.

Gyvų pinigų (cash) balansai, kaip jie parodyti gruodžio 31 d., 1917 m., tapo patikrinti certifikatais, gautais iš banko, iždininko ir sekretoriaus.

Su pagarba,

MARWICK, MITCHELL, PEAT & CO.

2. IŠTRAUKA IŠ INEIGŲ IR IŠLAIDŲ KNYGOS NUO SAUSIO 1, IKI BIRŽELIO 30, 1918.

INEIGOS.

Sausio m. Mėnesinių mokesčių $85.01, aukų—$249.65, Bazarui—$68.50. Viso—**$403.16.**

Vasario m. Mėnesinių—$55.00, aukų—$504.04, Viso—**$559.04.**

Kovo m. Mėnesinių—$52.70, aukų—$10.00, Viso—**$6270.**

Balandžio m. Mėnesinių—$6982, aukų—$44.25. Viso **$114.07**

Gegužio m. Mėnesinių—$97.94, aukų—$273.24, Bazarui—543.57. Viso—**$914.75.**

Birželio m. Mėnesinių—$80.50, aukų—$163.23, už parduotą stalą $10.00, Bazarui (ši suma buvo priskaityta prie pernykštės Bazaro atskaitos, bet neįnešta į Centralį Komitetą) $1,800.00. Viso—$2,053.73.

Viso per pusmetį:

Mėnesinių mokesčių	$ 440.97
Aukų	1,244.41
Kitokių įplaukų	10.00
Pelno iš Bazaro	2,412.07
Drauge	$4,107.45

IŠLAIDOS.

Randa už 6 mėnesius $150.00; telefonas $17.59; algos $366.81; raštinės išlaidos (pačto markės, spauda, knygos ir t. t.) $57.40; stalas (desk) $20.00. Viso	$ 611.80
Neprigulmybės Fondui $78.57; kelionės iškaščiai: p. Naruševičiui už bilietus važinėjant į Washingtoną $20.00; p. Karužai už bilietus važinėjant pernai į Centralį Komitetą iš Philadelphia $9.00. Viso	107.57
Už knygų peržiurėjimą $66.00; Addressing and Mailing Co. už cirkuliorių išsiuntinėjimą $90.75. Viso	156.75
Visų išlaidų Centralio Komiteto reikaluose	$ 876.12
Bazaro reikalams išleista	1,222.24
Kartu	$2,098.36

SĄTRAUKA.

	Įplaukų	Išlaidų	Lieka
Centr. Kom.	$1,695.38	876.12	819.26
Bazaro	2,412.07	1,222.24	1,189.83
Viso už pirmąjį 1918 pusmetį	4,107.45	2,098.36	2,009.09
Yra likusi iš pereitų metų, kaip parodyta Marwick, Mitchell, Peat & Co. raporte			2,908.17
Viso pinigų Centraliame Komitete			$4,917.26

3. ALIJANTŲ BAZARAS.

Augščiau parodytose atskaitose matyt, kad Bazarui buvo gauta per šį pusmetį $2,412.07, o iš praeitų metų buvo (priskaitant 18 šimtų į šiometinę atskaitą) $216.00.

Viso gauta Bazarui	$2,628.07
Išlaidų buvo $1,222.24, o pernai $1,231.75. Viso išleista	2,453.99
Lieka ikišiol	$ 174.08

Iš tų pinigų priklauso Centraliam Komitetui $125.00, kaipo pusė algos išmokėtos sekretorei Venciuvienei, tad liekasi pelno iš Bazaro $49.08. Gi da neužmokėtų bilų yra pristatyta ant $98.37.

P. Bukšnaitis,
Centralio Komiteto Raštinės Vedėjas.

SKAITYTOJAU! Jeigu jau neišgali nei vieno šėro dienraščiui paimti—męs tarnausim tau kaip tarnavome.

Jeigu išgali—patarnauk ir mums visiems. Imk dienraščio šėrą!

Atsidėkime Mokesnį Lietuvos Gelbėjimui.

Lietuvos Sunųs ir Dukteris!

Po ilgų priespaudos amžių ir mums, likimo bei aplinkybių vergams, sužibėjo šviesos kibirkštėlė. Milžiniškoje viso pasaulio kovoje už ateitį žmonija iškėlė prispaustoms tautoms liuosybės vėliavą. Tas reiškia, kad ir męs, lietuviai, turime prižadą netolimoje ateityje liuosai savo gyvenimą tvarkyti.

Liuosybė — tai didelis žodis. Bet nors ji mums ir bus pripažinta, męs patįs turėsime ją savo spėkomis išplėtoti. Kaip žmogus, taip ir tauta, turi tik tiek, kiek darbo ir truso jai paaukauja. Francuzų revoliucija šimtmetis atgal išliuosavo vienutę — žmogų. O ar mažai dar ir dabar turime vergų? Ši pasaulinė karė išliuosaja rinktinę vienutę,—tai yra tautą. Bet tik tos paliuosuotas tautos bus tikrai liuosos, kurios savo trusu, savo rupesčiu ant iškovotos liuosybės pamatų mokės pastatyti ateities iškilmingą butą. —Bus mums pripažinta liuosybė, Broliai, — bet sunaudoti, išplėsti ją turėsime męs patįs.

Likimas slepia mums nežinomą ateitį. Galimas daiktas, kad neužilgo mums bus lemta pradėti neprigulmingą valstybinį gyvenimą. Yra ir-gi galimybė autonominio gyvenimo kitų, didesnių tautų prieglobstyje. Kaip ten nebutų, liuosybės siulą išpuls mums patiems toliaus tęsti. Ar sugebėsime?

Laisvo tautos gyvenimo sąlyga yra tai Tautos Iždas. Kaipo valstija, turėsime įsteigti valstybės iždą. Jei likimas lemtų mums tiktai autonomiją, tai tuo didesnis bus Tautos Iždo reikalas, — nes tuo labiau reiks ginti savo šalies reikalai nuo svetimųjų spaudimo. **Iždu rupinties reikia jau dabar.** Reikia jau šiądien kloti pamatai ateities gyvenimui. Kas iš musų šiądien gali tai daryti? Lietuviai Lietuvoje, dejuodami po vokiečio letena, vos laikosi gyvybėje. Tremtiniai Rusijoje skursta ir badu miršta. Męs, Amerikiečiai, vienitėlė musų giminės dalis, gyvename laimingai. Mums ir privalo pradėti tą darbą, kuris **TURI buti pradėtas neatėdėliojant.** Broliai, musų yra čia pusė milijono. Jei tik dešimtas musų nuošimtis antsidės nuolatine mokestimi, tautos mezliava, — tai umai susidarys milijonai doliarių Nukent. Lietuvos Iždui.

Įsigilinus į momento svarbą, Amerikos Lietuvių Centralis Komitetas permato, kad visų tų tautos reikalų, šaukte-šaukiančių greito aprupinimo, labdarybe, arba aukomis negalima jau bus **padengti.** Reikalinga yra, kad lietuviai, — sekdami pavyzdį kitu tautų, turinčių maž-daug musų gyvenimo sąlygas (lenkai, žydai, čechai ir kt.), antsidėtų nuolatine mokestimi ir sudarytų tokiu budu Nukentėjusios Lietuvos Iždui pastovius inplaukų šaltinius.

A. L. C. K-tas tam tikslui išdirbo taisykles, sulyg kurių kiekvieno lietuvo piliečio sąžinės priedermė yra mokėti į Nukentėjusios Lietuvos Iždą tam tikrą nustatytą mokestį.

Mokesties didumas pagal uždarbį, sumokėtų pinigų suvartojimas ir kitokios to darbo smulkmenos yra paduotos Mezliavos Sutvarkymo Taisyklėse, kurios seka žemiau.

Surinktųjų sumų galutinis sunaudojimas ir kontrolė bus pavesta Lietuvos valdžiai, tokiai, koki ji ateityje bus.

Išmokant pinigus pirmučiausiai badaujančiųjų šelpimui, atskaitos bus skelbiamos musų spaudoje ir priduotos musų valstybės valdžiai. Jai taip pat bus priduota visos sumos, kokios susidės mezliavos keliu ir atliks nuo badaujančių šelpimo; musų valdžia likusias sumas sunaudos projekte paminėtiems tikslams.

Lietuvos Vyrai ir Moteris! Dabar mums laikas dibti. Žiurėkime, kad atliktume savo pareigas, kad musų tėvynė nekaltintų musų apsileidime ir musų sąžinė neišmėtinėtų mums užmiršime savojo krašto ir savo badaujančiųjų brolių!

Amerikos Lietuvių Centralis Komitetas, kviesdamas Amerikos Lietuvių visuomenę prie antsidėjimo tautos mezliava, ragina kiekvieną musų kolioniją greitai sušaukti pas save susirinkimą, sudaryti vietinį komitetą ir neatidėliojant susirašyti su Centraliu Komitetu delei išgavimo visų tam tikslui reikalingų blankų bei informacijų. — **Prie darbo, Broliai Lietuviai!**

Amerikos Lietuvių Centralis Komitetas,
320 Fifth Ave., New York, N. Y.

Nukentėjusios Lietuvos Iždo Sutvarkymas.

1. — Mokestį tautos reikalams privalo mokėti iš savo liuoso noro kiekvienas lietuvys, vyras ar moteris,—neatsižvelgiant į sroves, partijas ir įsitikinimus. Iš tokių mokesčių susideda Nukentėjusios Lietuvos Iždas, ir iš jo semiama lėšos aprupinimui tokių tautos reikalų, kurie lygiai paliečia visų lietuvių, nežiurint įsitikinimų skirtingumo.

2. — **Nukent. Lietuvos Iždas** rupinsis sekančiais reikalais:

1) Nukentėjusiųjų del karės lietuvių šelpimas,

2) Tremtinių lietuvių grąžinimas į Lietuvą,

3) Lietuvių Valstybės, karei užsibaigus, grynai kulturinių įstaigų rėmimas.

3. — Nukentėjusios Lietuvos Iždui mokestis.

Mokestis yra mokama sulyg lietuvio piliečio uždarbio.

Udirbantis žemiaus $15.00 į savaitę moka 50c. mėnesiui

Uždirbantis tarpe $15.00 ir $20.00 — $1.00 mėnesiui.

Uždirbantis tarpe $20.00 ir $30.00 — $2.00 mėn. .....

Uždirbantis tarpe $30.00 ir $40.00 — $3.00 mėn. .....

Uždirbantis tarpe $40..00 ir $50.00—$5.00 mėn.

Uždirbantis viršaus $50.00 į savaitę moka $10.00 mėnesiui.

Kiekvienas lietuvis sulyg savo sąžinės pasirenka vieną iš viršiaus nurodytų mokesties laipsnių, pasirašo ant tam tikro pasižadėjimo lakšto ir po tam moka priklausančią nuo jo mokestį.

4. — Nukentėjusios Lietuvos Iždo Vietiniai Komitetai.

Kiekviena kolionija sudaro vietinį Nukentėjusios Lietuvos Iždo komitetą, kurio pareiga yra suorganizuoti visą vietos pinigų rinkimą, išplėtojimą mokesčių apsidėjimo ir išpildymą kiekvieno Centro uždėto darbo.

5. — Vietinis Komitetas neša visą atsakomybę už priimtus pinigus ir tvarkingą atlikimą darbo ir duoda atskaitą iš savo darbų Centrui.

6. — Vietiniai Komotetai susideda iš 5 narių: pirmininko, vice-pirmininko, dviejų sekretorių ir iždininko. Apart to, vietinis komitetas turi Revizijos Komisiją, kuri kas mėnuo kontroliuoja jo veikimą, patikrina surinktus pinigus sulyg išduotų markių ir pasirašo ant apyskaitų, siunčiamų Centrui. — Vietinio komiteto iždininkas turi buti po kaucija, kurią išrupina Centras.

7. — Kaip Vietinio, taip ir Cent. Komiteto iždininkai neprivalo laikyti pas save daugiau per $50.00 ir ne ilgiau, kaip vieną savaitę.

8. — Vietinio Komiteto nariai renkami yra lygiu, slaptu proporcionaliu balsavimu visų tų, kurie moka Nukent. Lietuvos Iždui Vietos Komiteto apskrityje.

9. — Vietinis Komitetas privalo susiorganizuoti tam tikslui sušauktame mass-mitinge. Jame privalo buti paaiškinta žmonėms Nukent. Lietuvos Iždo tikslai bei svarba, kaip lygiai nustatytos taisyklės vietinio komiteto susitvarkymui ir darbui. Apart to, žmonės turi buti paraginti prie rašymosi ant pasižadėjimų lakštų. Pasižadėjimo lakštas turi nurodyti, kiek pasižadėjusis apsiima mokėti Nukentėjusios Lietuvos Iždui pamėnesiui ir kiek užsimoka vienu kartu. Tokie pasižadėjimų lakštai turi buti pasiųsti į Centrą, gi nuorašas pasilieka vietiniame komitete. Visi pasižadėjusieji pastoja Viet. Komiteto nariais ir išrenka iš savo tarpo valdybą.

10. — Susitvarkius, Vietinis Komitetas padalina savo kolioniją į nedidelius apskričius, paskiria rinkėjus, po vieną kiekvienam apskričiui. Rinkėjas kas mėnuo privalo aplankyti visus savo apskričio lietuvius ir surinktus pinigus turi tuojaus priduoti vietinio komiteto iždininkui.

11. — Rinkėjas veda surašą savo žmonių tam tikroje knygu-

tēje ir į ją įrašo kiekvieno žmogaus mėnesinę mokestį.

12. — Rinkėjas kas mėnuo išduoda Vietinio Komiteto susirinkime atskaitą iš savo pasidarbavimo, praneša apie tuos žmones, kurie atsisako Nukentėjusios Lietuvos Iždui mokėti, duoda peržiurėjimui savo mokesčių knygutę, kurioje pasirašo Revizijos Komisijos narys, ir t. t.

13. — **Nukentėjusios Lietuvos Iždo Centralis Komitetas.**

Nukentėjusios Lietuvos Iždo reikalus tvarko Amerikos Lietuvių Centralis Komitetas ir Nukent. Lietuvos Iždo Komisija, iš Centralio Komiteto tuo tarpu paskirtoji.

Vėliaus, visam darbui jau įsibujojus, bus parupinta ir paskelbta visuomenei detaliai šio darbo organizacijos.

14. — Darbams atlikti Centralis Komitetas gali paskirti Pildomąjį Komitetą, bet pilna atsakomybė, kaip už pinigus, taip ir už tikslingą ir pasekmingą pinigų rinkimą guli ant Am. Lietuvių Centralio Komiteto.

15. — Nukentėjusios Lietuvos Iždo rinkliavai Centralis Komitetas vartoja markes trijų rušių, 50c., $1.00 ir $2.00. Drauge su markėmis C. Komitetas išleidžia knygutes tų markių lipinimui, ir jas, kaip lygiai ir visas kitas reikalingas blankas vietiniems Komitetams.

16. — Markės skaitosi kaipo pinigai, ir Centras, Vietiniai Komitetai ar kolektoriai turi jas laikyti pilnoje kontrolėje, neprivalo jų veltui dalinti, nes atsakys už tai savo pinigais.

17. — Užpildytos markėmis knygutės bus garbės ženklu ir paliudijimu, kad antsidėjęs mokestimi išpildė savo pareigas sulyg savo tėvų krašto.

18. — Tokios taisyklės nustato mokesties rinkliavą. Darbo pradžiai nustatoma Laikinė Komisija, į kurią gali įeiti atstovai visų musų trijų sriovių lygiame skaitliuje; ir Revizijos Komisija su vienu atstovu nuo kiekvienos sriovės. Darbui pilnai susitvarkius, Laikinas Komitetas parengs visuotinus Nukent. Liet. Iždo Komisijos rinkimus, kuriuose ir bus išrinkta pastovi Lietuvos Iždo Centralė Kamisija.

Tokiu budu surinkti pinigai bus nusiųsti Lietuvon toms įstaigoms, kurios rupinsis tais reikalais, kuriems renkami yra pinigai ir kurios turi Lietuvos visuomenės pripažinimą.

19. — Darbą veda Amerikos Lietuvių Centralis Komitetas Nukentėjusiems Del Karės Šelpti, dabartinėje savo sąstatoje iki nukent. Lietuvos Iždo pastovios Komisijos rinkimų, kaip augščiaus nurodyta. Visa atskaita ir sumos yra laikomos atskirai nuo kitokių Centralio Komiteto įplaukų. Pastovioji Nuk. Lietuvos Iždo Komisija bus renkama į 6 mėnesius po to, kaip visas Mezliavos sutvarkymo darbas bus užbaigta.

20. — Nukent. Lietuvos Iždui sumesti Amerikoje pinigai bus siunčiami tokioms Lietuvoje įstaigoms, kurios augščiau nurodytais Lietuvos reikalais rupinsis ir kurios turės Lietuvos visuomenės pripažinimą.

Visi, kas ikišiol mokėjo mėnesines mokestis į Centr. Komitetą, gali perkelti savo mokėjimą į Nukent. Lietuvos Iždą, pasirenkant sau prieinamą kategoriją, kaip yra augščiau nurodyta.

Amerikos Lietuvių Centralis Komitetas.

**P. S. — Siunčiant pinigus, reikia čekį ar money orderį rašyti ir siųsti vardu:— LITHUANIAN CENTRAL WAR RELIEF COMMITTEE
320 Fifth Ave., New York, N. Y.**

SENATORIŲ RINKIMŲ KAMPANIJA PRASIDĖJO.

Washington, D. C.—Šį rudenį 33-jose valstijose bus renkami senatoriai į Suv. Valstijų senatą. Dviejose valstijose moterįs yra kandidatais į tuos augštus urėdus.—Montanos ir Nevados valstijose.

Smarki priešrinkiminė kandidatų kova jau prasidėjo.

"Lietuvos" skaitytojau! Ar pats jau pagelbėjai mums prie įsteigimo dienraščio? Męs laukiame tavo žodžio.

AR LIETUVIŲ INTELIGENTAI RUSIJOJ MAŽAI DARBUOJASI?

Amerikiečių lietuvių spaudoje ir šiaip jau kitokiais keliais buvo pradėta kalbėti, buk lietuvių inteligentai Rusijoje mažai esą darbuojasi savo brolių lietuvių naudai. Tokių užmetimų buvo padarę s net Dr. J. Šliupas, kuris išbuvęs Rusijoj keletą mėnesių, berods, turėjo geresnę progą už kitus su tuo klausimu susipažinti.

Tačiaus toki užmėtinėjimai yra visai nepamatuoti, kaip apie tai aiškina inžinierius T. Naruševičius, iš Maskvos, buvusis pačiam verpete lietuvių darbavimasi Rusijoj.

"Kas arti stovėjo per visą laiką prie lietuvių visuomenės veikimo ir yra gerai su tuomi apsipažinęs, negalėtų to pasakyti [apkaltinti inteligentiją neveiklume. Liet."] jau vien delto, kad lietuvių inteligentija išnešė ant savo sprando didžiausį darbą apsaugojimui nukentėjusių del karės brolių ir seserų gyvasčių, nors literaliai iš niekur nebuvo gavę jokios paspirties" — rašo p. Naruševičius "Tėvynėje." Ir toliaus jis taip tuos užmetinėjimus atremia.

Be pirmesnio pritirimo—atliko didelį darbą.

Aprupinus maž-daug pakenčiamas gyvenimo aplinkybes, lietuvių inteligentija išsijuosusi dirbo apšvietos reikaluose ir, prisitaikant prie naujų arplinkybių gyvenimo, sutvėrė visą eilę mokyklų, apšvietos įstaigų, spausdino knygas ir savo lėšomis leido kelis laikraščius, kad pirmiausiai užganėdinus dvasinius lietuvių tremtinių reikalus. Galima tik stebėties, kaip lietuviai neturint pritynimo visuomeniškame veikime, nes jiems tas buvo draudžiama, sugebėjo tiek nuveikti per taip trumpą laiką. Reikia atkreipti atidžą į tai, kad viską reikėjo atlikti nepakenčiamose ir nenormalėse žmonių gyvenimo sąlygose, visai svetimoj vietoj, neturint, kaip augščiau minėta, iš šalies jokios pagelbos ir paspirties.

Bet klaidinga butų manyti, kad lietuviai nesirupino ir informuoti Rusiją apie Lietuvą, jos praeitį ir troškimus. Tik čia reikia atsiminti, prie kokių aplinkybių prisiėjo lietuviams veikti: visiems žinoma, koks buvo caro režimas ir kaip jis žiurėjo į mažųjų tautų klausimus. Buvo absoliučiai uždrausta rusų spaudai kelti kokius nors tautų klausimus. Iki pačiai revoliucijai buvo uždrausta minėti net Lietuvos vardas. Dėl iliustracijos, kokias kliutis su informacijomis apie Lietuvą lietuviai turėjo, aš priminsiu čia tik vieną faktą iš praeities.

Įeina Rusų spaudon.

Leonas Kurnauskas turėjo Maskvoje, Slavų Lygoj, paskaitą apie etnografinę Lenkiją ir suteikė neteisingų žinių apie lietuvius Vilniaus gubernijoje. Buk kunigai-litvomanai Vilniaus gubernijoje užsiimą lietuvinimu lenkų. Norėdami atitaisyti neteisingas žinias apie lietuvius prieš rusų visuomenę, męs ilgą laiką barškinome į duris rusiškųjų redakcijų, kad duotų vietą mus laiškui: galų gale, panaudoję žinomo rusų visuomenei geresniųjų rusų laikraščių sandarbininko musų tautiečio J. Baltrušaičio vardą, męs gavome leidimą atsiliepti tiktai viename rusų laikraštyje "Utro Rossiji."

Bet, vardan teisybės, turiu pabriežti, kad kur tik buvo galima įskverbti tas ar kitas žinias apie Lietuvą rusų presoje, tas buvo atlikta. Padėkime, buvo sutvertas naujas laikraštis Maskoje vardu "Narody i Oblasti" supažindinimui rusų visuomenės su mažomis Rusijoje tautomis. To laikraščio tiktai keli numeriai teišėjo. Pirmiausiai ten tilpo keli lietuvių straipsniai: Petro Klimo (dabar nario Tautos Tarybos Vilniuje), V. Petrulio, Naginsko, Jurkuno ir kitų. Visi jie prigulėjo prie veiklesniųjų [Maskvos augštųjų mokyklų moksleiviams šelpti draugijos sąnarių; paskui jie prisidėjo (apart Klimo) prie sutvėrimo "Santaros."

Literatų-poetų darbai.

Nepasakosiu kitų pastangų, bet tik pabriešiu vieną svarbų darbą, atliktą Maskvoj, kuris buvo pradėtas vykdinti, bet užsitraukė ačiu trukumui lėšų. Turint omenyje sunkumus su talpinimu straipsnių rusų spaudoje, buvo suplianuota išleisti atskirą knygą apie Lietuvą, po redakcija žinomo rusų rašytoje Maksimo Gorkio. Ton knygon turėjo ineiti: 1) trumpa Lietuvos istorija, parašyta D-ro St. Matulaičio; 2) kulturiniai-tautinis Lietuvos atgijimas parašyta D-ro K. Griniaus; 3) apie lietuvių literaturą (Jurgis Baltrušaitis); apie dailą (par. baronas St. Šilingas) ir 4) vertimai geresnių veikalų visų musų žymesnių poetų ir rašytojų. Paskutinį darbą atliko žymesnieji rusų poetai. Taip, Duonelaičio "Pavasario Linksmybes" vertė rusų poetas Viačeslav Ivanov'as; charakteringas lietuviškas dainas vertė garsiausis dabar Rusų poetas Balmontas; Vyduno ir kitų lietuviškų poetų veikalus vertė Jurgis Baltrušaitis ir jaunas lietuvių poetas Balys-Sruoga.

Tikslas vertimų lietuviškos dailės veikalų buvo tas, kad kitataučiams pirmaeilių vertimų pavyzdžiais parodyti musų kalbos gražumą ir minties gilumą, nes kitataučiai turėjo ir turi dar iki šiol netikras žinias apie musų kalbą ir kulturišką plėtojimąsi; gi taip yra ačiu pasidarbavimui lietuvių tautos priešų, kurie dar ir dabar tvirtina pasauliui, buk lietuviai neturi išdirbtos savo kalbos.

Visą medžiagą (vertimus iš lietuvių kalbos į rusų) pagamino Jurgis Baltrušaitis, Balys-Sruoga ir Staje Naginskas. Visas darbas buvo atliktas ir pradėta jau spausdinti, bet iškaščiai ant tiek padidėjo, kad iš savo grašių męs nebepajiegėm juos padengti: brangumas popieriaus ir darbininkų, ačiu karei, ir paskui revoliucijai, buvo neišpasakytas. Padengimui dalies iškaščių turėjome paskolinti 3,000 rublių iš Maskvos augštųjų mokyklų moksleiviams šelpti Draugijos leidimo komisijos fondo.

Nežinau, kaip tas dalykas stovi dabar, bet, užstojus revoliucijai ir iškilus Rusijoje badui, vargiai tas darbas buvo užbaigtas.

Taigi, beveik metų darbas žlugo tik delto, kad lietuviai, ištremti iš savo krašto ir nustoję viso, ką turėjo, neišgalėjo užbaigti jo, o kiti jų broliai ir seseris, gyvendami gerose sąlygose, nesuteikė savo laikų reikalingos pagelbos; ir daug gerų pastangų gali žlugti; neišskiriant ir Lietuvos laisvės, jeigu visi broliškai nesiimsime už darbo."

TUESDAY
ONE MEAL WHEATLESS
USE NO BREAD, CRACKERS, PASTRY OR BREAKFAST FOODS CONTAINING WHEAT

VIETINES ŽINIOS.

Svečiai išvažiavo.—Dr. Šliupas ir p. Račkauskas, atlaikę čielą eilę parkalbų Chicagoje, šios sąvaitės pradžioje išvažiavo toliaus, į kitas kolionijas.

Vienos iš didžiausių čikaginių prakalbų buvo ant Bridgeporto, Mildos svetainėj, pereitą pėtnyčią. Jose galėjo buti apie 600 žmonių.

Beje šios prakalbos neapsiėjo be incindento. Po prakalbų tulas Brijunas ir pora kitų "radikalų" užsispyrę reikalavo "klausimų". Kuomet jiems pranešta, kad Dr. Šliupas atsakys ant jų klausimų privatiškai, o ne viešai, Brijunas išreiškė nepasiganėdinimą ir pradėjo karštus ginčus su vakaro vedėjais, ginčai kuone privedė prie peštynių ir faktiškai iš abiejų pusių "krito keli smugiai".

Chicagos prakalbose surinkta aukų ir liko nuo įžangos išviso apie $365.00.

Visos prakalbos Chicagoje buvo rengiamos po priežiura Chicagos Lietuvių Draugijų Tarybos.

Kareivių linkėjimai. A. Glebaitis ir F. Jakutis, buvusieji "Birutiečiai", siunčia linkėjimus iš Francuzijos draugams birutiečiams ir kitiems savo pažįstamiems. Judviejų ilgokas laiškas apie jų prityrimus Francuzijoje tilps sekančiam "Lietuvos" numeryj.

Kaip lietuvis pasitiko Vokietį. Sekančiam "Lietuvos" numeryj tilps labai žingeidus laiškas Juozo A. Dargio, bavusio čikagiečio, kuris nesenai buvo pagarsintas sužeistu Francuzijoj. Jis aprašinėja savo dalyvavimą mušyje, kuriame jis buvo sužeistas ir apie tai, kaip jis pirmu sykiu susitiko akis-akin su vokiečiais.

"Profesoriaus" vargai.—Tulas Baltrėnas, kuris garsinasi save ne tik "Salutaro Biterio" išdirbėju, bet dar ir "profesorium", kuriuo jis, žinoma, nėra, perei tą savaitę pakliuvo bėdon.

Jis tapo patrauktaš teismo atsakomybēn už persistatinėjimą savęs "daktaru", nors jis tokiu nėra ir už išpildymą Dr. Juškos recepto, išduoto tulam Dr. Juškos pacientui, lenkui.

Byla atsibuvo prieš teisėją Haas ir prisaikintieji teisėjai (jury) atrado šitą 'profesorių' kaltu. Bausmė turėjo buti nustatyta kelioms dienoms vėliaus ir tuom tarpu neteko apie ją sužinoti.

Musų žmonėms turėtų buti iš to perspėjimas, kad nesiduotų savęs monyti visokiems šundaktariams, kurie garsinasi falšyvais "profesorių" vardais.

Iksas.

Streikas. Pranešama, kad didelē dalis darbininkų iš American Bridge Work Co. išējo streikan, reikalaudami didesnių algų. Čia yra daug lietuvių darbininkų.

P-ai P. Šimaitis, S. Kvietkauskas, M. Lukauskas ir M. Šilinskas šiomis dienomis atsilankys pas "Lietuvos" skaitytojus Chicagoje dienraščio reikalais. Prašome neatsisakyti jiems pagelbėti savo patarimais ir parama.

"Lietuvos" Redakcija.

SKAITYTOJAU! Jeigu jau neišgali nei vieno šēro dienraščiui paimti—męs tarnausim tau kaip tarnavome.

Jeigu išgali—patarnauk ir mums visiems. Imk dienraščio šērą!

Severos Gyduoles užlaiko šeimynos sveikatą.

Prakaituojančios Kojos

yra netik nemalonios užuosti, bet ir kenksmingos sveikatai. Prakaitavimas padaro kojas skaudžiomis, vaikščiojimą kēblum ir kvapą dažnai nepakenčiamu. Kam reikia tuo kęstis, jei čia pat po ranka yra pagelba? Nusipirk

Severa's Foot Powder

(Severos Proškos Kojoms) aptiekoje. Mazgok kojas kas vakaras karštu vandeniu, o rytmetyj subraukyk su milteliais plasnus, padus ir tarppirščius. Ibarstyk po truputį į čeverykus ir kojinius (pančėkas). Tai yra geriausias dalykas nuo prakaitavimo, skaudėjimo, tynimo ir pailsimo kojų. Jie užlaiko sausumą čeverykų, kojinių ir kojų. Kaina 25 centai, gaunami kiekvienoj aptiekoj.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA.

Telephone Yards 5434

Dr. P. G. Wiegner

Priėmimo valandos: nuo 8 iki 12½ ryto ir nuo 7 iki 9 vakare

3325 S. Halsted St. Chicago, Ill.

BUK ŠOFERIU.

tą. Niekuomet nebuvo toks didelis Laikas yra gauti su tinkamą vieta šoferių reikalavimas kaip dabar. Męs duosime užsiėmimą kiek vienam pabaigusiam kursus nusų mokykloje. Mokinime pasinaudojame individinēmis sistemomis — nuoseklus pažinimas ir praktika važinėjime automobiliais visokių rušių. Prityrę mašinistai pamokis tamistą ir suteiks tinkamus patarimus ir nurodymus. Musų mokyklai netruksta geriausių automobilių ir kitų prietaisų. Užtikriname tamistai kad tuojaus gausi leidimą. Dieniniai ir vakariniai kursai. Visas kursas $25.00. Federal Ass'n of Auto Engineers, 1214-16 Jackson Bld (Inc.)

Ofiso Tel. Canal 114 Namų Tel. Canal 2118
Val.: 3—6 po piet Namie visą dieną

Dr. A. L. Yuška
Gydytojas
—ir—
Chirurgas

Gyvenimas:
731 W. 18th St., netoli Halsted St.
Ofisas:
1900 S. Halsted St., kampas 19tos

Amerikos Lietuvių Mokykla

Mokinama: angliškos ir lietuviškos kalbų, aritmetikos, knygvedystės, stenografijos, typewriting, pirklybos teisių, Suv. Valst. istorijos, abelnos istorijos, geografijos, politikinēs ekonomijos, pilietystės dailiarašystės.

Mokinimo valandos: nuo 8 ryto iki 5 po pietų: vak. nuo 7:30 iki 9:30

3106 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Pajieškojimai.

Pajieškau Simano Garmaus, kuris paeina iš Suvalkų gub., Senapilės pav., Pakuonių parap., Tulsonų kaimo.

Apie metai kaip nuo jo negaunu laiškų; gyveno mieste Hartford, Conn.; So. Windsor ir Paquonick, Conn.

Kas apie jį žino arba jisai pats malonėkite atsišaukti adresu:

M. Garmus,
8853 Houston Ave., So Chicago, Ill.

Pajieškau savo sesers Sofijos Zamolskaitės, po vyru Grubliauskienē. Du metu atgal gyveno Laporte, Ind. Turiu svarbų reikalą, otsišaukitē, ar kas žino ją, praneškitē man ant šio adreso:

John Zamolski,
9 E. Walnut St., Stanford, Conn.

Pajieškau Elzbietos Bajoraitēs, iš Kauno gpb., Kupreliškio parapijos, Montvydų kaimo. Pirmiaus gyveno Aurora, Ill. Turiu svarbų reikalą. Ji pati, ar kas apie ją žino, teiksis atsišaukti sekančiu adresu:

Jonas Janilionis,
9427 Langley Ave. Chicago, Ill.

Pajieškau dviejų pusbrolių Kažimiero ir Vincento Bačkių, abu paeina iš Rudiškių kaimo, Gruždžių val., Šiaulių pav., Kauno gub. Pirmiaus gyveno Pittsburge, Pa.

Jie patis, ar kas juos žino teiksis atsišaukti šiuo adresu:

Antonina Backyčia po vyru Tamulienē,
Box 155, Sunderland, Mass.

Šiame Menesyje Visi Bankai
Išmoka procenta už pereitą pusmetį

Užtai dabar yra geriausias laikas perkelti savo pinigus į kitą parankesnę Banką, kad nesugadinti procentą už ateinantį pusmetį.

Parankiausiai ir geriausias yra Lietuvių
Universal State Bankas

Jis yra lietuviams parankiausioje vietoje, atidarytas du vakaru sanvaitėje, jame gali susikalbėti lietuviškai ir jis moka 3 procentus už padėtus pinigus. O depozitų augimas liudyja šio Banko gerumą ir saugumą.

ŠTAI DEPOZITŲ AUGIMAS:

Kovo 3, 1917 dienoje atidarymo įplaukė suma........	$16,754.95,
Liepos 1, 1917 Depozitai pasiekė sumą	$246,170.61,
Liepos 1, 1918 Depozitai pasiekė sumą	$586,823.12.
O visas Banko turtas šiandien yra	$905,973.04,

Yra da tik 15 mėnesių nuo dienos atidarymo, o Bankas jau pasiekė arti milijono dolerių turto. Kitiems Bankams ėmė 4 metus pasiekti milijoną dolerių, o šis per 15 mėnesių tai pasiekė. Tas liudyja šio Banko gerumą ir saugumą ir todel kviečiame visus lietuvius šiame mėnesyje perkelti savo pinigus iš kitų bankų į Lietuvių

UNIVERSAL STATE BANK
3252 S. Halsted St., kampas 33-čios CHICAGO

VALDYBA:
Joseph J. Elias, Prezid. Wm. M. Antonisen, Vice-Prez.
Anton Olszewski, Vice-Prez., Frank J. Palt, Vice-Prez.
John I. Bagdžiunas, Kasierius.

BANKO VALANDOS:
Utarninkais — nuo 9tos ryto iki 8:30 vakaro.
Subatoms — nuo 9tos ryto iki 12 vidurdienio ir nuo 6:30 vakaro iki 8:30 vakaro.
Kitomis visomis dienomis — nuo 9tos ryto iki 5 vakaro.

DYKAI PATRUKUSIEMS

5,000 Kenčiančių Gaus Dykai Išmēginimui Plapao

Nereikalinga Visą Gyvenimą Nešiot Beverti Truss

Šis duosnus pasiulymas yra padarytas per išradėją stebuklingos "visą dieną ir naktį" dirbančios metodos, kuri bus vartojama atitaisymui ir sustiprinimui nusilpnėjusių muskulų ir nusikratymui skaudžių Truss, bei reikale pavojingų operacijų.

MOKĖT NEREIKIA

Pirmiems 5000 kenčiančių, kurie atsišauks pas Mr. Stuart, bus išsiųsta užtektinas skaitlius Plapao, be užmokesnio, kad davus jiem progą gerai išmėgint juos. Jus nieko nemokėsite už tą išmėginimą Plapao nė dabar, nė vėliaus.

NEBEVARTOK TRUSS

Taip, nebevartok jį. Iš savo paties patyrimo jųs žinote, kad Truss vien tik yra neatsakančiu ramsčiu jau sukrypusiai sienai. Ir tas gaišina jusų sveikatą, nes jis periškadija kraujui liuosai bėgiot, kodel tad jųs turėtumėt jį dėvėt? Štai yra geriausis kelias, kurį jųs galite dykai išmėgint.

VARTOTAS DVEJOPAM REIKALUI

Pirmas: Pirmiausis ir svarbiausis siekis PLAPAO-PADS yra neperstojamai laikyt prie nusilpnintų muskulų gydantį įtaisą taip vadinamą Plapao, kuris yra susimažinęs pavidale ir paimtas drauge su ingredientais medikales mases yra skirtas padidinimui kraujo judėjimo. Atgauna muskulus iki paprastos jų spėkos, bei tamprumo. Tuomet ir tik tuomet galite tikėties trukio pranykimo.

Antras: Pats budamas padarytu limpančiu, kad sulaikius nuo slankiojimo paduškaitę, yra prirodęs, esąs svarbiu dalyku išnaikinime patrukimo, ko Truss negali padaryt.

Šimtai jaunų ir senų žmonių padarė priesiegas prieš oficierius, kad PLAPAO-PADS išgydė jų patrukimus, tuli iš jų turėjo sunkias ir senas patrukimo ligas.

NUOLATINĖ DIENOS-NAKTIES VEIKMĖ

Pastebėtina ypatybė PLAPAO-PAD gydymo yra ta, kad sulyginamai į labai trumpą aiką aplaikomos pasekmės.

Tas yra todėl, kad veikmė yra nepaliaujanti—naktį ir dieną kiaurai per 24 valandas. Nėra neparankumo, nesmagumo, nei skaudėjimo. Dar apart to minutė-po-minutei, kuomet jųs atliekate dienos savo darbus—dagi ir miegant ši stebuklinga gyduolė nematomai teikia jusų vidurių muskulams naują gyvybę ir stiprumą, kokie jiems yra reikalingi, kad prideramai atlikus jiems pavestą užduotį—užlaikymo vidurių savo vietoje, be pagelbos truss, bei kitų jam panašių.

PLAPAO-PAD IŠAIŠKINTA

Principas, kuriuo pasiremiant Plapao-Pad veikia, gali but lengvai išrokuotas, patėmijant drauge einančią iliustraciją ir skaitant sekantį išdėstymą.

PLAPAO-PAD yra padaryta iš stiprios, ištempiamos materijos "E", kuris yra pritaikytas prie kuno krutėjimų ir visiško smagumo jį dėvėt. Jo viduris yra limpantis (nors daug skiriasi nuo limpančio plasterio), kad apsaugojus paduškaitę "B" nuo slankiojimo ir pasitraukimo nuo tam tikros vietos.

"A" yra padidintas PLAPAO-PAD galas, kuris prispaudžia sunykusius, nusilpnėjusius muskulus, kad juos sulaikius nuo vis tolyn besislinkimo.

"B" yra atsakančiai nutaikinta paduškaitė tokiam vartojimui, kad sulaikius Hernial crifice ir taipgi prilaiko vidurių dalis, kad pastarosios neišsiverstų į lauko pusę. Paduškaitės yra rezervuaras. Šiame rezervuare yra stebėtinas sausinantis susitraukiantis medikalas. Kaip greit šis medikalas esti kune sušiltytas, jis pasileidžia ir išeina pro mažą skylutę, kuri yra pažymėta su raide "C" ir yra suimtas per mažas odos skylutes, kad sudrutinus nusilpnėjusius muskulus ir veikia ant uždarymo skylučių.

"F" yra tai ilgasis PLAPAO-PAD galas, kuris turi but prilipintas per hiphone-nepaliečiant taip pavadinto frame - work dalies išrokuojant, kad davus reikalingą stiprumą ir paramą PLAPAO-PAD.

Išmėgink Tatai Mano Kaštais

Aš noriu jums prirodyt pats savo kaštais, kad jus galite pergalėt savo patrukimą.

Kuomet silpni muskulai atgaus savo stiprumą ir tamprumą—

Ir, nepatėmijamai, skaudą, pavojingi išsiveržimai pranyks—

Ir tas baisus slogutis neatgrįžtamai pranyksta—

Ir jųs atgausite savo smagumą, gyvumą, energiją, stiprumą—

Ir jųs atradote ir jaučiate geriau visapusiškai ir jusų draugai patėmija jusų pagerėjimo pasirodymą.

Tuomet jųs žinosite, kad jusų trukis yra pergalėtas ir jųs širdingai dėkavosite man už stiprų paraginimą priimt DABAR šį stebuklingą uždyką išmėginimą.

Rašyk Šiandie, Reikalaudamas Už Dyką Išmėginimo.

Pats ypatiškai išmėgink jo vertę. Nesiųsk pinigų, už Dykai Išmėginimą, Plapao nieko jums nekaštuoja, apart to, jis jums gali pagrąžint sveikatą, kuri daug vertesnė, negu žibantis auksas. Priimk šį dykai "Išmėginimą" šiądien ir jųs busite linksmi, kol tik gyvensite, pasinaudoję šia proga. Rašykite atvirutę, arba išpildykite kuponą šiandien ir grįžtančia krasa jųs aplaikysite išmėginimui dykai Plapao su pridėčku Mr. Stuart'o 48 puslapių knygutę apie patrukimą, talpinančią informacijas apie budą, kurs buvo apdovanotas auksiniu medaliumi Ryme ir su diplomu Grand Prix Paryžiuje, kuris bus rankose kiekvieno kenčiančio nuo šio baisaus užgavimo. Jeigu jųs turite patrukusį draugą, pasakykite jam apie šį didelį pasiulymą.

5,000 skaitytojų galės gaut šį išmėginimą dykai. Atsiliepimas, yra žinoma, bus perviršijantis. Kad netapt apviltu, rašykite DABAR.

SIŲSK KUPONĄ ŠIANDIE IN PLAPAO LABORATORIES, Inc.
Block 2918 St. Louis, Mo.
Dykai Išmėginimui Plapao ir Mr. Stuarto Knyga apie Patrukimus.

Vardas ....

Adresas ....

Grįžtanti krasa atneš dykai išmėg. Plapao

W.S.S.
WAR SAVINGS STAMPS
ISSUED BY THE UNITED STATES GOVERNMENT

Taupyk ir Paskolink Pinigus

Dēdei Samui

Jam jie reikalingi Dabar! Jums jų reikės po Karei!

Pirkite Karēs Taupymo Ženklelius

Suvienytų Valstijų Valdžios Paranka neša 4% Procentą

Jųs galite pradēti su

Dvidešimts Penkiais Centais

Pirkdami Suvienytų Valstijų Thrift Stamp

Jusų pačtorius, bankierius, arba laikraštis ir daugelis agentų paaiškins jums apie tai, MATYKITE JUOS!

Tai yra Jusų Priedermē! Tuomi Sučėtdysit Gyvastis! Tuomi Laimēs šią Karę!

REMEMBER THE DAYS

SUNDAY — ONE MEAL WHEATLESS
MONDAY — ALL MEALS WHEATLESS
TUESDAY — ONE MEAL WHEATLESS
WEDNESDAY — ALL MEALS WHEATLESS
THURSDAY — ONE MEAL WHEATLESS
FRIDAY — ONE MEAL WHEATLESS
SATURDAY — ONE MEAL WHEATLESS

25—True translation filed iwth the postmaster at Chicago, Ill., on 24th day of July, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

KO NUO VOKIETIJOS GALIMA BUTŲ TIKĖTIS.

Jeigu talkininkai butų sumušti ir jeigu dar yra tokių neišmanėlių, kurie tiki į vokiečių "kulturą", teisingumą ar milaširdystę, tai jiems gerai butų pagalvoti apie tai, ką Vokietija padarė jau su sumuštais savo priešais: su Rumunija ir Rusija. Su jomis Vokietija jau padarė "taiką" ir tos taikos išlygas verta nepamiršti.

Take Jonescu, buvusis Rumunijos užrubežio reikalų ministeris, paduoda sekantį apie visa tai straipsnį:

"Mes patyrėme vokiečių begėdystę. Taika, kurią jie su mumis padarė, yra ne taika, bet vokiškas mus smaugimas. Rumunijos nafta (oil) yra vokiečių monopolis, o visos kitų šalių kompanijos tapo konfiskuotos. Mes negalėsime nusipirkti nei vieno šiaudo iš kur kitur, bet tik iš Vokietijos.

"Kol talkininkai nesulaužys retežių, mes esame vokiečių vergais. Musų karalius ir karalienė yra bejiegiai belaisviai.

"Vienas musų delegatų laike taikos derybų skundėsi Dr-ui Kriege, vokiškam juristui, ant vokiečių išlygų žiaurumo. Kriegė atsakė, kad jeigu tik rumunai žinotų, kokios išlygos yra ... Francuzijai ir Anglijai, ... met jie žinotų, ką tikrai sunkios išlygos reiškia.

"Rumunija kenčia dabar baisiai, bet jos likimas paaiškino Vokietijos supratimą apie taiką ir parodė, kiek galima užsitikėti vokiečių kalboms apie taiką "be atlyginimų ir aneksijų". Netrukus ateis laikas, kuomet Vokietija gailėsis, kad ji taip aiškiai savo godumą apreiškė.

"Kaipo į pavyzdį vokiečių apsiėjimo su savo sumuštais, priešais, kurie priklauso nuo vokiečių mielaširdystės, verta pažiurėti į Lietuvių-Brastos taikos išlygas"—sako toliaus buvusis Rumunijos ministeris.

"Tos "Vokiškos taikos" pasekmėje Rusija nustojo Rusiškos Lenkijos provincijų—Lietuvos, Kuršo, Latvijos, Estonijos, Ukrajinos ir (dar nežinomos dalies) Besarabijos.

[Įdomu, kad net buvusis Rumunijos užrubežio ministeris skaito Lietuvą ir kitas paminėtas šalis "Rusiškos Lenkijos provincijomis", kas parodo, kaip lenkų politiška propaganda buvo ir dar yra įsigalėjusi].

Nuostoliai, kuriuos Rusija gavo per šitą taiką, apskaitomi yra ant 26% visų Rusijos gyventojų, 27% visų Rusijos ariamų žemių, 37% visų Rusijos javų, 26% visų Rusijos geležinkelių, 33% visų Rusijos išdirbamų produktų, 39% visos Rusijos mechaniškų pajiegų, 75% visos Rusijos anglių produkcijos ir 73% visos geležinės rudos. Tiek Rusija nustojo per Lietuvių-Brastoj padarytą taiką su vokiečiais.

Apart to, atidalintos nuo Rusijos teritorijos—o jos yra turtingiausios Rusijos dalįs,—sulyg sutarties neneš atsakomybės už Rusijos valstybines skolas, nei už jokias kitas sumas, kurias turės užmokėti Vokietijai, arba jos pagelbininkėms.

Štai ko gali tikėtis tie, kurie pasitiki pergalėtojos-Vokietijos teisingumu, arba mielaširdyste."

"Lietuvos" skaitytojau! Ar pats jau pagelbėjai mums prie įsteigimo dienraščio? Męs laukiame tavo žodžio.

Mildos Teatras

3138-42 S. Halsted St.

Prasideda 7 valandą kas vakaras.

Subatomi ir nedėliomi 2 va'. po pietų.

Žemai 15c
Viršui 10c

Čia prirokuojama ir karės mokestis

Tai yra puikiausiavieta praleidimui liuosolaiko

Nuo pat laiko, kaip skaitai "Lietuvą", męs tave "duona" penėjome.

Ar pats papenėsi dabar mus akmeniu, atsisakydamas prisidėti su šėrų prie dienraščio?

Dr. P. Zilvitis

LIETUVIS GYDYTOJAS, CHIRURGAS
3315 So Halsted St., Chicago, Ill.
Tel. Boulevard 7179

DR. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFISAS: Kamp. 31 ir So. Halsted St.
(Gyven mas virš Aptiekos). CHICAGO.

TAIP, KAIP TANKOS.

Tenai pagarsėję "tankos" visados įstengia persilaužti per priešų apsigynimo linijas. Taip-pat ir Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vyno Elixiras įstengia išvalyti vidurius. Jisai be pasipriešinimo pereina per vidurius, prašalina visas pakenkiančias medžiagas, kurios padarė gimdančią ligą auginyčią ir sugrąžina apetitą ir virškinimą. Tai yra ištikimiausia gyduolė užkietėjimui, nevirškinimui, galvos skaudėjimui, nerviškumui, abelnam silpnumui. Kaina $1.10. Aptiekose.

Yra pastebėtina, kaip Trinerio Linimentas nueina tiesiog į sėdynę skausmo atsitikimuose reumatizmo neuralgijos arba strenų skaudėjimo.

Jisai greitai pagelbsti atsitikimuose išsisukimų, niksterėjimų, tinimų, skaudančių muskulų ir nusilpnėjusių kojų.

Kaina 35c ir 65c aptiekose. Per krasą 45c ir 75c.—Joseph Triner Company, Išdirbanti chemikai, 1333—1343 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.—Apgarsinimas.

SKAITYTOJAU! Jeigu jau neišgali nei vieno šėro dienraščiui paimti—męs tarnausim tau kaip tarnavome.

Jeigu išgali—patarnauk ir mums visiems. Imk dienraščio šėrą!

PRANEŠIMAS LIBERTY BONDSU LOCNININKAMS

Pranešu visiems jog atidariau Liberty Bondsų skyrių, kuriame kiekvienas gali pirkti arba parduoti visų trijų laidų Liberty Bondsus ir pasiskolinti ant jų pinigų. Jeigu kam priseina parduoti savo Liberty Bondsus arba ant jų pasiskolinti, tai kreipkitės asmeniškai arba laišku sekančiu antrašu:

John I. Bagdziunas
2334 So. Oakley Ave.,
Kampas 23 Place, Chicago, Ill.
Privažiuoti galima 18-tos, 22-ros, Western Ave., arba Blue Island Ave. gatvekariais. Valandos kasdien nuo 8:30 ryte iki 8:30 vakare. Seredom's ir pėtnyčiomis nuo 8:30 ryte iki 6 vakare. Nedėliomis nuo 9 ryte iki 12 po pietų.

Geras Apetitas

yra pamatinis reikalavimas, ant kurio gera sveikata turi remtis. Kad užlaikius apetitą ir kad sustiprinus visus virškinimo aparatus, kad šie galėtų atlikti savo darbą atsakančiai, reikalinga kartas nuo karto vartoti gerai žinomą vidurių vaistą:

Severos
Skilvinis Bitteris
Severa's Stomach Bitters.

Šis yra žinomas po visą Ameriką, kaipo geras vidurių vaistas ir alkintojas. Šis vaistas gelbsti apvalyme vidurių, prašalinant užkietėjimą ir nerviškumą. Vidurių karščivime jis turi ypatingą vertę, nes jis sumažina atakas, paliuosuoja nuo skausmų ir prašalina traukimus

Kaina: 75c ir $1.50 aptiekose
W. F. SEVERA CO.,
Cedar Rapids, Ia.

F.P. BRADCHULIS
LAWYER
Lietuvis Advakatas
105 W. Monroe St. Cor. Clark
Room 1207
Telephone Central 220
Gyv: 3112 Halsted St. arti 31 St.
Phone Yards 2390 Chicago, Ill.

Tel. YARDS 1532
Dr. J. KULIS
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Gydo visokias ligas moterių, vaikų ir vyrų. Speciališkai gydo limpančias, užsisenėjusias ir paslaptingas vyrų ligas.

Phone Canal 5397
J. G. MEZLAISZKIS
Generalis
Kontraktorius ir Namu Statėjas
2123 W. 23rd ST. CHICAGO

JOSEPH A. AMBROSIUS
LIETUVIS ADVOKATAS
Veda visokias bylas visuose teismuose
—Ofisai:—
69 W. Washington Street
Rooms 1008-1009, Tel. Central 2579
3214 So. Halsted St., Tel. Yards 7271
CHICAGO, ILL.

Prie išsinarinimo ir įsipjovimui
Tuojau įtrink D-ro Richter'io
PAIN-EXPELLER
Nuo 50 metų nesuvadžiojantis ir lietuvnikų numylėtas naminis budas.
Tikras tiktai su pažymėta marke "ĮKARA"
35c. ir 65c. butelinkas visose aptiekose arba stačiai nuo
F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street, New York, N. Y.

Ką Reikia Išrasti

JAIGU norite žinoti, ką išrasti ir koki išradimai gali buti reikalingi, tai rašyk reikalaudamas musų Lietuviškoje kalboje knygutę p. v. "LIETUVIŠKAS IŠRADĖJAS" kurią kiekvienam išsiunčiame "DYKAI" ir ji Jums parodys ką IŠRASTI, KAIP GAUTI PATENTĄ ir KAIP JĮ PARDUOTI.
AMERICAN EUROPEAN PATENT OFFICES Inc.
256 Broadway (LA) New York N.Y

Dr. K. Drangelis
Dentistas
3261 So. Halsted Street
Phone Drover 5052
Chicago

Didele Lietuviška Krautuve.

Užlaikau laikrodžių, žiedus, branzalietus, ir kitus auksinius daiktus, ir visas kitas lietuviškas knygas, kaip dvasiškas taip ir svietiškas. Taipgi yra didelis pasirinkimas gramafonų ir rekordų. Čia paminėsiu tik kelis:

Columbia Grafanola mašina parodyta ant paveikslelio yra pigiausi prekėje Columbios išdirbtų instrumentų. Turi aiškų ir švelnų balsą ir grajina 10 ir 12 colinius recordus.

KAINA $18.00

Neturi nusiminti, idant ne gali išgirsti balso garsiausių svieto artistų, kadangi jie ne atsilanko jusų gyvenimo vietoje. Nusipirk šitą Grafanolą iš kurio gali išgirsti visų artistų balsus kokį tik nori. Grajina 10 ir 12 colinius rekordus.

Kaina $45.00

Columbia Grafonola, tokia, kaip ant paveikslo, yra antra pigiausia prekėje. Kaina

$30.00

Rekordų yra visokių įvairiausių lietuviškų, rusiškų, lenkiškų, angliškų ir t. t. Kaina po 75c. Kiekvienam pareikalavus pasiunčiu katalioga veltui:

E 2356 Lietuva Tėvynė Musų ir Tykiai Nemunėlis teka.
E 2358 Darbininkų Marselietė ir Sukelkime kovą.
E 1169 Eina garsas nuo rubežiaus ir Siuntė mane motinėlė
1350 Naujoji Gadynė. Dainus.
3624 Kur Upelis Teka. Šienapjutė.
3625 Sudiev Lietuva. Miškas Užia.
3626 Lelijos Žiedas. Ant Šešupės Kranto.

Nauji Rekordai
E 3796 Eisiu Mamai pasakysiu ir Bernužėli nesvoliok:
E 3799 Vilniaus Polka ir Tamsioji Naktis, valsas.
E 3796 Kur Vėjau Pučia ir Esu Garsingas Vyras.
E 3796 Jau kad aš Augau ir jią Nedėlėlę

Norint pinigus galit prisiųst iškalno, arba užrašėti tavorą prijimant.

J. F. BUDRIK
3343 So. Halsted Street Chicago, Ill.

VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ PIGUMAS!

Męs neesame bankeriai, bet męs gvarantuojame Tamstai sučėdymą 50% ant Tamstos pinigų, nusiperkant sau drabužius pas mus. Vyrams ir vaikinams padarome ant orderio naujus siutus ir overkotus nuo $30.00 iki $50.00 už pusę kainos. Truputėlį nešiotus nuo $25.00 iki $60.00 ant orderio darytus siutus ir overkotus parduodame po $5.00 ir brangiau.

Naujas ir truputėlį dėvėtas kelines nuo $1.00 ir brangiaus.
Vaikų siutai $2.50 iki $7.50: Skrynios ir valyzai.

S. GORDON
1415 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO, ILL.
Storas atdaras kasdieną ir vakarais iki 9 val. Subatomis esti atdaras iki 11 val. vakare. Nedėldieniais—iki 9 val. vakare.

Užlaikymas maisto

"The Wilson label protects your table"

Užlaikymas maisto visuomet buvo kampiniu akmeniu šios didelės įstaigos.

Atsargus vengimas eikvojimo buvo jo vadovaujanti žvaigždė.

Buvo tai pryšakyje visokio judėjimo pagerinimui budų sutaisymui maisto geriausios kokybės del Amerikos žmonių.

Tai yra vienintelė priežastis dėlko Wilsono Ženklelis yra priimtas Amerikos moterų pilnoje jo vertėje. Jos žino, kad jis užtikrina joms maistą, kuris suteiks sveikatą ir prisidės prie pačedumo.

"This mark WILSON & CO. your guarantee"
CHICAGO

Koncertinu Išdirbyste

Pearl Queen Koncertina

Nemokėk Pinigus Bereikalo

Parduodame už žemiausią kainą, kur kitur taip negausi. Mašinėlių laiškams drukuoti ir ofiso darbams yra naujausios mados. Užlaikom visokius laikrodžius, žiedus, šliubinius ir deimantinius; gramafonus lietuviškais rekordais ir koncertinių geriausių Balalaikų, gitarų ir smuikų, kokių tik reikia. Dirbame visokius ženklus draugystėms, taisome laikrodžius ir muzkališkus instrumentus atsakančiai. Kurie prisiųs trijų centų krasą-ženklį gaus kataliogą veltui.

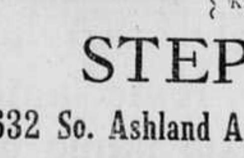

STEPONAS P. KAZLAWSKI
4632 So. Ashland Ave. : : Chicago, Ill. : : Telephone Drover 7309

Nuga-Tone

DIDIS SVEIKATOS TVEREJAS

Padara Galvą, Raudoną Kraują, Stiprus Nuolatinius Nervus ir Tvirtą Vyriškumą ir Moteriškumą.

Stebuklingi vaistai nuo abelnai nuvarginto ir nualsinto kuno ir proto, liudnumo arba melancholijos, biauriu sapnų, stoko energijos, numažinto gyvingumo, nerviškumo, blogo apetito, stoka raudono kraujo arba anemijos, tingos cirkulacijos kraujo, žudymo kuno, negruomulavimo viduriu, išputimo po valgiui, skausmo pilve po valgiui, tulžinio, užketėjimo skilves, smirdąti kvapo, nepriimno skonį burnoje, apdankto liežuvio, sunkaus galvos skaudėjimo, neuralgijos. Nuga-Tone yra pasekmingi vaistai dėl givinančiu šiltam ir dregnam klimatė, kuriam Malarija viešpatauja.

Nuga-Tone suteika Sveikatą, Stiprumą ir Spėkas. Padidina apetitą ir gruomulavimo viduriu, padara viduriavimo liuosą ir regulanišką, priduoda naujo veiklumo visiems saniariams kuno. Suteika sveiką veikmę širdes, vara šiltą sriovę tiršto rauduono kraujo į visas dalis kuno, priduoda šviežą rauduonumą išblyškusiam veidui ir žibumą akims.

Musu Absoliutiška Gvarancija.

Mes tikrai gvarantojame, jog busitė pilnai užganedinti vartojant Nuga-Tone, ar mes sugražiseme Jums pinigus. Kožna bonkutė talpina devyniosdešimtys (90) piliu, vienam mėnesiui gydymo, kaina kuriu yra vienas ($1.00) doleris, arba šeši mėnesei gydymo, šešes bonkutes už penkius ($5.00) dolerius. Jeigu vartojant Nuga-Tone per dvidešimt (20) dienų nebusite pilnai užganedinti pasėkmiu, sugrąžikite lyktus piles ir bonkutė, o mes betarpiškai sugrąžisme Jums pinigus. Matote, jog negalite prapuldyti ne viena centa, jeigu vaistai ne bus pasėkmingi. Mes imamė visą riziką ant saves. Mes negaletume įstengti davimu jums tokios gvarancijos jeigu nežinotume kad Nuga-Tone padarys viską, ką čionais tvirtiname.

Skaitykite ką tie žmones saka apie Nuga-Tone.

NATIONAL LABORATORY, Chicago, Ill. Elwood City, Pa.
Gerbiamieji:—
Gavau jusų laišką ir Nuga-Tone piliutes ir turiu pasakyti, jog esu visai užganedintas jusų vaistais. Meldžiu prisiusti dvi bonkutės Nuga-Tone piliutiu. Aš daviau kialeta piliutiu sava pretelių del pabandyma ir jam labai patika. Aš steliuju vieną bonkutė dėl jio. Prisiunčiu $2. Siuskite vaistus ką greičiausei.
Su pagarba, GASPAR BERSEK, Box 547.

NATIONAL LABORATORY, Chicago, Ills. Shenandoah, Pa.
Godotini Tamistai:—
Aš esu labai užganedintas nuo jusų Nuga-Tone. Esu labai sveikas po jujų vartojimo.
JOE DOMBROWSKI, 333 W. Coal St.

Nuga-Tone yra sudėti parankioje bonkuteje. Jie yra apvilkti su cukru; priimno skoni; ramė del vartojimo; neatitrauka nuo darbo ar linksmumo. Bandykite. Jus rekomenduosite tuos vaistus visiems sava pretelems.

Steliukite vaistus ant tuo kupona.
NATIONAL LABORATORY, 123 W. Madison St., Chicago, Ill.
Gerbiamieji: Prisiunčiu $...... ir meldžiu prisiusti man........ bonkutė Nuga-Tone.
Vardas ir pavardė..............................
Gatvė ir No. ar R. F. D..............................
Miestas.............................. Valstija.................. L 7

LIETUVA

"LAISVA IR NEPRIGULMINGA — DABAR ARBA NIEKADOS"

1892 1917

Per eiles metų męs Letuviai buvome skriaudžiami. Atėjo laikas, kada męs visi mintimis ir darbais petys į petį turime stoti už musų Tėvynės gerovę, už LAISVĄ, NEPRIGULMINGĄ LIETUVĄ.

Tiktai laikraštis, kuriam apeina LIETUVOS likimas, gali mums nurodyti, kokiu budu męs geriausiai galime pasidarbuoti labui TĖVYNES LIETUVOS.

Laikraštis "LIETUVA," kuris per 25 metus su pasišventimu gynė LIETUVOS reikalus KAS SAVAITE, neužilgo taps DIENRAŠČIU ir darbuosis KASDIENĄ labui LIETUVOS.

Kviečiame kiekvieną lietuvį ir lietuvę prisidėti prie šio naujo dienraščio.

"LIETUVOS" SKAITYTOJAI! Kaip skruzdės po šapelį, taip męs po šėrą po kitą suneškime ir turėsime laikraštį "LIETUVĄ" savo namuose KASDIENĄ.

Norėdami platesnių žinių, rašykit TUOJAUS. Gausite knygutę apie dienraštį UŽDYKĄ.
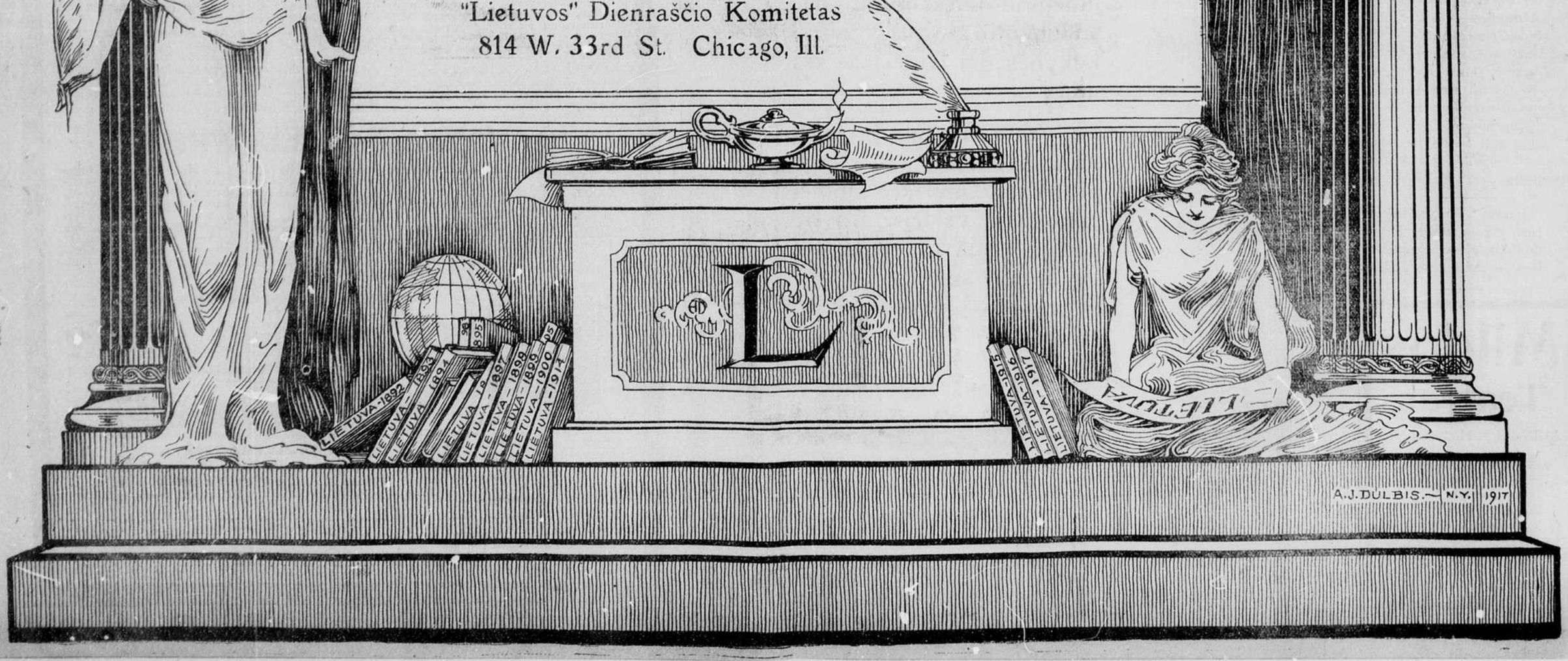
Adresuokit taip:
"Lietuvos" Dienraščio Komitetas
814 W. 33rd St. Chicago, Ill.